

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 140-13 ARALIK 1977 FİYATI: 5 TL

Seçimler ve basın

SINIFLARIN KİŞİLEŞMESİ, KİŞİLERİN SINIFLAŞMASI

Disk'in yeni tüzüğü:
Burjuvazi-CHP-Disk üst yönetimi üçgeninin yeni belgesi

ODTÜ'DE GERİCİ GÜÇLERİN PLANLARI BOŞA ÇIKARILACAKTIR

ODTÜ'DE CEREBAN EDEN OLAYLARDA, FAŞİST MİLİSLE- REN HUNHAR SALDIRISI AYAN BEYAN ORTADA İKEN "ÖĞRENCİ DEKANI" VE "İLERİCİ" KOREL GÖYMEN'İN SALDIRIYA UĞRAYAN ÖĞRENCİLERİ SUÇLAMASI, İLERİ- Cİ GÜÇLERİN BÜYÜK TEPKİSİNİ ÇEKİYORDU.

Garip bir alışkanlık ya da işin kolay- na kaçma, bazılarının siyasal ve toplu- sal olaylara yaklaşımlarının sistemi hali- ne geldi. Olayları kendi gelişimleri içeri- sinde bırakmak, onları tanım ve anlarken, biçimlendirmeye, yönlendirmeye çalış- maksızın sonucu beklemek, eldeki veri- lerden gerekli sonuçları çıkaramamak belki kişiye belli bir rahatlık, sorumlu- luklardan kurtulma ve "daha az yanılıgı" getirir, fakat görmeden anlanmanın fatu- rasının ağır ödediği yerler de vardır.

TIKANIKLIK NEREDEN KAYNAKLANIYOR?

ODTÜ'de olanları açıklamak için bu belirleme, yeterli değil kuşkusuz. Ama olay patlak verip, iş başa düşünce kolları sıvayanların da uyarılması gerek.

Üniversitenin açılabilme durumunun ortaya çıktığı günden bu yana, olabile- ceklerin ipuçları ve belirtileri ilgililerin gözleri önündeydi. Bir başka deyişle 35 öğrencinin bombalı, silahlı faşist saldı- rıda yaralandığı olayları görebilmek için kahinlik gerekmiyordu. Bununla beraber ya yukarıda açıklamaya çalıştığımız "bekleyip görmek", akan olaylara karşı tavır geliştirmek eğiliminden ötürü, ya da soruna taraf herkesin bildiği gerici faşist çevrelerden gelen politik baskılar nedeniyle, sorunun çözümü için yeterli yetkilerle donanmış idari organlar çözü- me ilişkin inandırıcı ve kalıcı adımlar at- madılar, ya da atamadılar.

ODTÜ'de düzenli öğrenimin ve can güvenliğinin ancak işçi maskeli faşistle- rin okuldaki çıkarılması ile mümkün ola- cağı yargısına herkesin katılmasına kar- şılık, bu tespit gereği olan işlemler yap- ılmadı.

İdari organlarca, olay gününe kadarki dönemde hassas dengelerden, politik baskılardan söz edildi. Çözümlemede ve bazı çevreleri tedirgin etmeden, za- man içinde ulaşılabilecek söylendi. Elbette ki her hareketin bir politikası olacaktır. Fakat ODTÜ'nün faşistleştirilmesine dur demek, okulda öğrenimin düzenli devamını sağlamak, besbelli burjuvaziye ve faşist güçlere rağmen bir politika ol- mak zorundadır. Tutarlı demokrasi mü- cadesi, burjuvazi "irkiütilmeden" veya kandırlarak verilemez.

"PATLAMA NOKTASI" VE FAŞİZMİN TEZGAHI

Okulun öğrenime açılması ile birlikte dondurulan, ilerideki bir tarihe ertele- nen patlama noktası bu kanlı saldırı ile kendini gösterdi. Ve böylece ODTÜ so- runu yeni bir döneme girdi. Olayın gelişimine dair söylenecek fazla birşey yok, başlangıcından beri tüm dikkatlerin üzerinde toplandı üniversite, varolan

belirsizlik ortamında olaylara gebedi zaten.

Olayların akışında, dikkati çeken ise, diğer üniversite ve yüksek okullardaki eş zamanlı, benzer olaylar.

ODTÜ'deki faşist saldırıda 35 öğren- ci yaralandı; şimdi bu durum üzerine eğilinmesi gerekli iki boyutu var. Birin- cisi, Türkiye'de artık kitlesel planda saldı- rıların, cinayetlerin kanıksanması, böylece durumlarda oluşması gereken tepkilerin beklenen düzeye çıkmaması, ya da duyarlılığını yitirmesi. İkincisi ise saldırının tertipçisi faşist güçlerin man- nevaları. Olayı takip eden günlerde, MHP eğilimli faşist basın ve örgütler olanca hızları ile, olayların "ODTÜ'deki Çinci'lerle Rusçu'lar arasında klik haki- miyeti çatışmasından çıktığını" kanıtla- maya çalıştılar. Ne garip tesadüftür ki, aynı günlerde MHP Genel Sekreteri Nev- zat Kösoğlu verdiği demeçte, "hükü- metlerin iktidar olabilmeleri için mutla- ka okulları ve devlet kurumlarını kendi kadroları ile, yani ülkücü'lerle doldurma- ları gereğinden" bahsetmektedir. Daha sonra Devlet dergisinden, Tercüman ga- zetesine kadar, sağ yelpazenin çeşitli or- ganları, ODTÜ'yü "Türk halkına teşhir" kampanyasına başladılar. "Kızıl anar- şist"lerden "ihtilalci gizli örgütlere" ka- dar ihbarlar ve iciler döktürüldü. Okul- da can güvenliği olmayan ülkücü işçile- rin dramundan söz edildi. Yavuz hrsaz misali burjuvazinin kitle iletişimi ve ha- berleşme araçlarından, olayların taraf- lı yansıtıldığı gerekçesi ile şikayet edildi.

Ama ideolojisi gereği ilkel olan bu fa- şist propaganda ve yalan kampanyası boş çıkarıldı.

ACI BİR "RASTLANTI"

ODTÜ'deki bu olayların ilerici de- mokrat ve sosyalist çevrelerde de dökü- münün yapılması gerekmekte. Sevindirici bir nokta, diğer demokratik kuruluş- ların ve ilerici kamuoyununun ODTÜ öğ- rencilerini ve çalışanlarını yalnız bırak- mamaları. Bir ikincisi ise, ODTÜ'den fa- şistlerin atılması için gerekli idari meka- nizmaları işletmeye çalışmayı, bürokratik yollara başvurma olarak niteleyen, sorunun çözümünde belirleyici olanın sadece öğrenciler olduğunu iddia eden- lerin ayaklarının, olayların gelişimi sü- resince yere basmasıdır.

Bu arada ODTÜ öğrenci aileleri ve onların örgütü ODTÜ öğrenci velileri derneğinin öğrencilere destek olma çabaları da dikkate değer bir gelişim. Bu derneğin, olayların kamuoyuna yansıtıl- ması yolundaki girişimlerinden biri de, Meclis önündeki öğrenci velileri toplan- tısı idi. Öğrenci velilerinin olayları pro- testo için yaptıkları bu toplantıda, yet- kili merci olarak, birkaç gün önce MHP

oyları ile seçilen CHP'li Meclis Başkanı Cahit Karakaş ile konuşmak zorunda kalmaları, Türkiye'deki politikanın acı bir gerçeği olarak gözlere çarptı.

SOSYAL DEMOKRASİ VE "ÇİLE BÜLBÜLÜM ÇİLE"

CHP ise 75 sonrası aymazlığını ve suskunluğunu ODTÜ'ye ilişkin olarak da ısrarla sürdürüyor. Bu şaşırıcı değil; tüm siyasal, toplumsal ve ekonomik olay- ların çözümü peşine düşebilmek için iktidar olmayı bekleyen, o güne kadar bu çilenin çeke çeke bitirileceğini söyleyen sosyal demokrat zihniyet alışlagelen tavırını sürdürmekte.

Olaylar genel bir hareketlenme getir- di. Varolan belirsizlik ortamı belirginliğe doğru dönüşmekte. Mütevelli Heyeti, Üniversite Konseyinin tavsiye kararları- na uyarak, okulun açık tutulması kararı- nı aldı.

ODTÜ'nün işlerliğe kavuşmasının tek yolunun faşistlerin uzaklaştırılması ol- duğu bir kez daha görüldü. Ancak bu eğilimlerden sonraki adımlarda gene aynı tedirginlik görülmüyordu. Sayıları 200 dolayında kalan faşist milislerin, saldı- rıları jandarma ve binlerce ODTÜ öğrenci- si önünde sabit olmasına karşın, faşist çetelerin üniversiteden uzaklaştırılması için bu olanak kullanılmadı.

İŞÇİLERE FAŞİSTLER SAHİP ÇIKAMAZ!

Üniversitede öğrencilerin can güvenli- ğini sağlamak için bulunduğu söylenen güvenlik kuvvetlerinin tutumu anlaşıl- maz değil; nitelik jandarmanın, olay günü, faşistlerin yuvalandığı rektörlük binasını aramamak yolundaki "üstün" gayretleri, olaylardan sonra faşist katil- lerin kaçırılması için gösterdikleri çaba- lar, bu güçlerin okulda bulunma neden- lerini apaçık sergiliyor. Asıl anlaşılmalı olan idarenin tutumu; 200 civarındaki faşistle birlikte, 1300-1400 ODTÜ işçi-

si, okula acilen gerekli olmadıkları gerekçesi ile zorunlu izinli sayılarak okul- dan uzaklaştırıldı. Anlaşılmalı olan ne- deni ise pek çok: İlk olarak, bu tutum kamuoyuna ve ilgililere ODTÜ'den fa- şistlerin atılması yolundaki kararlılığı göstermekten uzak, ürkek bir yaklaşım. İkinci olarak da, kamuoyu gözünde ODTÜ öğrencilerinin karşısına 2000 iş- çiyi çıkaracak, yanlış anlaşılmalara müs- sait bir durum. Nitelik gerek MİSK'in demecinden, gerekse MHP organlarından anlaşılabilir, faşistler bu 2000 işçi- yi sahiplenmek hevesleri içerisindeydi.

Ve nihayet daha kötümser akıl yürüt- melerle okuldaki faşistlerin dışında 1300- 1400 işçinin uzaklaştırılması olayı; üni- versitedeki anti-faşist mücadeleye gide- rek artan boyutlarda katılan, olay günü gösterdikleri dayanışma ile bunu kanıt- layan işçilerin cezalandırılması olarak da düşünülebilir.

SALDIRGANLARIN OKULLA İLİŞKİLERİ KESİLMELİDİR

ODTÜ sorununun politik olduğu, çö- zümünün de politik olacağı herkesin ka- fasında açık. Politik çözümlemede, mutla- ka taraflardan biri hoşnut olmama durumunda kalacaktır. Yani ODTÜ eğer ilericilerin, demokratların arzularından çözüme ulaşacaksa, elbette burjuvazi bunu boş karşılamayacak. Bu bilinecek ve hesaplar ona göre yapılacak. Baskıları göğüslemek, mücadelenin ön koşulların- dan biri haline geldi. Diğerleri ise adım adım takip edilmeli, önce faşist saldı- rıların tamamının okulla ilişkileri ke- silmeli, bu yapılar en kısa zamanda zorunlu izinli sayılan işçilerin işbaşı yapmaları sağlanmalı. Bunlardan sonra da üniversitedeki görevleri açıkça belli olan güvenlik kuvvetleri eğitim sahasının dışına çıkarılmalıdır.

Şundan kimsenin kuşku olmamalı: ODTÜ'de zafer demokratik güçlerin ola- cak, gerici-faşist güçlerin planları boş çıkarılacaktır.

ODTÜ'DE GERİCİ ÇEVRELERİN TAHRİKLERİ BOŞA ÇIKARILACAK

YURUYUŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi: Nihat SARGIN • Genel Yayın Yönetmeni: Osman ŞAKALSIZ • Yazı İşleri Mü- dürü: Metin CULHAOĞLU • Teknik Sekreter: Bülent ARTANLI • YÖNETİM: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 • İSTANBUL BÜROSU: Piyarlı Cad. 21/1 Çarşıeriktaş İSTANBUL Tel: 26 35 67 • ABONE KOŞULLARI: Yıllık: 200 TL, 6 AY- Lık: 100 TL • Posta Çekli: YURUYUŞ Dergisi 100234 • İLAN KOŞULLARI: Arka Ka- pak (Renkli): 15 000 TL, Arka Kapak (Siyah Beyaz): 12 000 TL, İc sayılarda sütün- 3/4tlm: 40 TL, Yayın İlanları % 50 indirimlidir. • BASKI: Daily News Web-Ofset Tesi- sleri • Kapak düzeni İbrahim Nil YAZIOĞLU

SINIFLARIN KİŞİLEŞMESİ, KİŞİLERİN SINIFLAŞMASI

YURUYUŞ

Somutluk ve somutlaşma her zaman netliği de beraberinde getiriyor. Sınıf mücadelesinin çeşitli alanlarındaki netlik de, somutlaşma ile birlikte artıyor. Sınıf mücadelesinin çeşitli alanlarındaki netliğin sağlanabilmesi açısından önemli bir ipucu var: Sınıfların kişileşmesi, kişilerin sınıflaşması.

Verilebilecek örneklerden ilki, işçi sınıfının siyasal örgütüne ilişkin. Bir bütün olarak işçi sınıfı, bugünü ve geleceği ile işçi sınıfının siyasal örgütünde somutlaşır. İşçi sınıfının siyasal örgütünün militanında kişileşir. Sınıf, örgütün militanında kişileştikçe, militan kendi kişiliğinde işçi sınıfının tümünü yansıtır.

Sınıflar kişileştiği, kişiler sınıfları yansıttığı oranda tereddüt ve bulanıklıklar ortadan kalkıyor. Bir örnek: Sosyalizme sempati duyan küçük burjuva aydınlar var. Hep şu soruyu sorarlar: "İyi güzel ama, işçiler koskoca bir ülkeyi nasıl yönetebilecekler?" İşçi sınıfının siyasal örgütünü tanımadıkları, tanıyamayacakları için sorarlar. Partili işçinin, herhangi bir işçi değil, bugünü ve yarını ile tüm işçi sınıfının kolektif somutlaşması ve kişileşmesi olduğunu anlamadıkları için sorarlar.

Sınıfın örgütte kişileştiğini, örgütlü işçinin de sınıfını temsil ettiğini bilenler, işçi sınıfının gelecekte ülkeyi nasıl yöneteceğini de bilirler. Böylece, sosyalist örgütlenmede çok bilinen ve çok tekrarlanan bir gerçek ortaya çıkar: Sınıf kişileştikçe, kişiler sınıfı yansıttıkça, geleceğin toplumu yönetecek insan tipi bugünden şekillenir. Bu nedenle "sosyalist örgütlenme, aynı zamanda sosyalizmin bugünden gerçekleşme biçimidir."

Sınıfların kişileşmesi, kişilerin sınıflaşması, sınıf mücadelesinin tümü için ve başka alanlarda da geçerli. Burjuvazi de sınıf mücadelesinde kişileşir. Ama yalnızca sanayi odası başkanları, fabrika sahipleri ve işveren sendikaları yöneticileri ile değil. Burjuvazinin sınıf çıkarları ve ideolojisi ile sınıf mücadelesinde kişileşmesi, çok daha karmaşık yollardan ortaya çıkıyor. Çünkü burjuvazinin önemli ve güçlü bir silahı var: Burjuvazi deneyli, örgütlü ve egemen sınıf. Lenin'in deyimi ile "kendisini sürekli olarak besleyen ve yeniden yaratan küçük burjuvazi" ile verimli ilişkilerle sahip. Burjuvazi, sınıf mücadelesindeki etkinliğini yalnızca devletin güçleri ve sanayi odası başkanları ile sağlamıyor. Burjuvazi, küçük burjuva yığınlar ve onların düşünce biçimleri aracılığı ile geniş kitlelere uzanmaya çalışıyor. Burjuvazi, Koç'ların, Narin'lerin ve Sabancı'ların ötesinde küçük burjuva düşünür ve akımları ile kişileşiyor, somutlaşıyor.

Burada nesnel olanla öznel olan arasındaki ayrılığı ve birliği dikkatle ele almak gerekiyor. Burjuvazinin küçük burjuvazi içindeki, buradan hareketle ilerici, demokrat ve sosyalist hareket içindeki kişileşmesi, nesnel olanla öznel olan arasındaki ayrılık ve birlik kavranmadan anlaşılabilir. Daha açık bir deyişle şöyle: Burjuvazinin, ilerici, demokrat ve sosyalist hareket içindeki uzantısı, mutlaka kiralık ajanlar ya da burjuvaziye doğrudan bağımlı kişilerle ortaya çıkmaz. Burjuvazi, hareketin içine, kitleler içindeki en etkin casusu ile, küçük burjuvazi ve onun düşünce biçimi ile girer. Türkiye'de de böylesi ile giriyor. Arada öznel ve doğrudan bir ilişkinin bulunmaması, düşünce ve davranış akrabalığı sonucunda ortaya çıkan nesnel bağları ve bağımlılığı hiçbir zaman ortadan kaldırmıyor.

Burjuva ideolojisi ve burjuvazi, kendisinden yana kişileşenlere çok "geniş" bir hareket alanı tanıyor. Burjuvazinin uzantıları bu geniş alan içinde hareket ediyorlar. Bu geniş alan içinde, davranış ve önerilerini "devrimcilik" yaftaları ile süsleyebiliyorlar. Bu sırs perdesi ardında aradan yıllar da geçse, "işçi sınıfı çizgisi içinde kaldıklarını" iddia edebiliyorlar.

Plekhanov, Rusya'da Marksizmin babası sayılıyor. Geniş bir kültürü vardı. Ne dün, ne de bugün Plekhanov'un Çarlığın paralı adamı olduğunu kimse

iddia etmedi, etmiyor. Hiçkimse arada öznel bağlar olduğunu iddia etmedi, etmiyor. Ama nesnel yan çok daha önemli: Diğerleri ile birlikte; Plekhanov ve izlediği tutum, burjuvazinin Rus sosyal demokrat hareketi içindeki kişileşmesi oldu. Plekhanov, burjuvazinin küçük burjuvazi sayesinde sahip olduğu geniş alanda yıllarca hem devrimci hareketin güçlenmesine ve devrime karşı çıktı hem de "işçi sınıfı çizgisi" adına konuştu. Nesnel gerçek zamanla ortaya çıktı. Yadsınamayacak bir biçimde.

Türkiye'de bir zamanlar "ceberrut devlet" tezi vardı. Bir ölçüde bugün de var. "Ceberrut devlet" tezi, burjuvazinin ve burjuva ideolojisinin ilerici, demokrat ve sosyalist hareket içindeki somutlaşma biçimlerinden biri oldu. Şundan: Burjuvazinin bir sınıf olarak köşeye sıkıştığı, burjuvazinin sınıfsal çıkarlarının daha geniş kitlelerce kavranmaya başlandığı bir ortamda, "ceberrut devlet" tezi nesnel olarak burjuvazinin ve düzeninin aklanma aracı oldu. Aynı, günümüzde giderek köşeye sıkışan, geniş kitlelerden yalıtılan burjuvazinin aklanması ve kurtarılması amacıyla "devleti kurtarma" tezinin ortaya atılması gibi.

Küçük burjuvazi ve "üçüncü yol". Bu ikisini birbirinden bağımsız düşünme olanağı yok. Aralarında her zaman bir ilişki oldu. Çünkü her ikisi de aynı kaynağa dayanıyor: Burjuvaziye. Küçük burjuvazi, her yerde burjuvazinin bir anlamda "legale çıkma", topluma yayılma aracı oldu. "Üçüncü yol" da öyle. "Üçüncü yol" her zaman burjuva ideolojisinin, burjuvazinin sınıf çıkarlarının kılık değiştirerek topluma sunulması oldu. "Üçüncü yol" her zaman, diğer iki yoldan egemen olanın adına kitlelere ulaştırılmaya çalışıldı.

Türkiye'de bugün de bir "üçüncü yol" öneriliyor: Sosyalizme ve faşizme karşı "üçüncü yol". Burjuvazinin ve işçi sınıfının dışında "üçüncü yol". Her yerde, herşeyde "üçüncü yol". "Üçüncü yol" un son günlerde en yaygını da "devleti kurtarmak". Ağalığın ve yoksul köylülüğün dışında "üçüncü yol". Çünkü "devlet baskısı ağa baskısını aşmış". Burjuvazinin ve emekçilerin dışında "üçüncü yol". Çünkü "her iki kesim de devleti kurtarmak zorundaymış".

"Üçüncü yol" nereden taraftar bulacak? Burjuvaziden kaynaklanarak yığınlara ulaştırılmaya çalışılan bu "çözüm" e kimler omuz verecek?

Cevap açık: Sosyalist alması etkin bir biçimde kitlelere götürülmediği, burjuvazinin toplumu saran mikrobuna karşı etkin bir mücadele verilmediği, şu ya da bu gerekçe ile temel gerçeklerin kitlelere anlatılması ertelendiği süreçte küçük burjuvazi ve emekçi kesimler "üçüncü yol" un peşinden gidecekler.

İşçi sınıfı hareketi, güncel görevlerini ve mücade hedeferini bir an olsun unutmadan ve küçümsemeden burjuvazinin yaymaya çalıştığı mikroba karşı mücadele ediyor. Etmek zorunda. Sosyalist hareket, sosyalist alması her vesile ile kitlelere götürerek, sosyalizmin her sorun karşısında herkes tarafından tartışılan gerçek "yol" olmasını sağlamaya çalışarak burjuvazinin çizdiği fasit daireyi kırmaya çalışıyor.

Burjuvazinin mikrobi, elverişli ortam olmadan üreyemez. Burjuvazi, elverişli ortam olmadan sınıf mücadelesinde, demokrasi mücadelesinde kişileşmez. Burjuvazinin mikrobi, Türkiye'de, kimi sosyalizm havarilerinin ve demokrasi şampiyonlarının her adım atışta, her yazı kaleme alışta, her "tavır" ilan edişte geride bıraktıkları çöplükte üüyor.

Burjuvazi, demokrasinin gerçek güvencesinin sosyalizmin güçlenmesi olduğunu bir türlü anlayamayanların, sosyalist örgütlenmenin başlıbaşına bir "bağımsız değişken" olduğunu bir türlü kavrayamayanların, "demokrasiyi kurtarma" adına her türlü hainliği yapanların geride bıraktıkları çöplükte mikrobunu saçıyor. Böylesinde kişileşiyor.

SEÇİM KAMPANYASI, ÇARESİZLİĞİNİ

Yerel seçimler, sonuçları itibarıyla olmasa da, seçim kampanyaları açısından gerçekten bir dönüm noktası niteliğini kazandı. Seçim kampanyası sermayenin iki büyük partisi olan CHP ve AP için bir dönüşün ilk önemli işaretlerini verdi. Böyle bir dönüşün sandıktan çıkacak oylara açık bir damga vurması beklenmiyor. CHP ve AP, bütün seçim kampanyası boyunca büyük kentlerde toplantı ve miting düzenlemekten özenle kaçındılar. Daima küçük yöreleri seçtiler. Bu, her iki partinin yöneticilerinin, toplumdaki nabız atışını sezdiklerini gösteriyor. Her iki parti de bu seçimlerde yine büyük oylar toplayacaklarını biliyorlar. Ancak küçük kentlerde kolayca yaratılabilecek heyecanın dışında büyük kentlerde eski havayı bulamayacaklarını anlamış görünüyorlar. Seçimlere iki gün kala, her iki partinin genel merkezi bunu bildiğini gösterdi. Yüzbinler yerine binlere ve onbinlere hitap etmeyi tercih etti. Sermayenin iki büyük partisi artık ancak küçük heyecanlar yaratabildiklerini anlamaya başladılar.

İZMİR VE ANKARA MİTINGLERİ

Seçime giren tüm partiler büyük kentlerde miting yapma gücü ve cesaretini kendilerinde bulamazken sadece Türkiye İşçi Partisi, büyük kentlerde miting yapma hakkını kullandı. İrili ufaklı tüm partiler içinde İzmir ve Ankara'nın miting meydanlarında yalnızca Türkiye İşçi Partisi'nin mitingleri yapıldı. İstanbul'da Taksim meydanı, çekilen kurda TİP'e düşmedi. İzmir mitingi yağmur altında, Ankara Tandoğan mitingi ise kar yağarken yapıldı. İki kentte de havanın tüm elverişsizliğine karşın binlerce demokrat ve sosyalist mitingde geldi. TİP, İzmir ve Ankara mitinglerinin dışında, Adana, Mersin, Bursa, Eskişehir, Samsun, Ordu gibi kentlerde kapalı salon toplantıları düzenledi.

ESKİ SÖZLER TEKRARLANIYOR

MC Partileri, seçim kampanyasını, "bir bitse de kurtulsak" havası içinde sürdürdüler. MC Partileri, artık halk yığınlarına söyleyecek hiç bir sözleri kalmadığını bir kez daha kanıtlandılar. AP Genel Başkanı Demirel'in en "büyük" sözü "Türkiye iflas etti diyenler cennet getirmiştir" demek oldu. Söyleyecek hiç bir sözü olmayan AP, artık ruhlardan medet umduğunu da gösterdi. Ankara'da seçim kampanyası arasında bir kalp krizi sonucu vefat eden Ankara Belediye Başkan Adayı Vedat Ali Özkan'ın "ruhu için" oy istedi. Ankara sokaklarında AP otomobilleri "Vedat Ali Özkan'ın ruhu için Adalet Partisi'ne oy verin" diyen mikrofonları dolaştırdı. Belki de ruh için oy istemek, Adalet Partisi için oy istemekten daha anlamlı görünüyordu.

Milli Selamet Partisi, 1973 seçimlerinden beri sürdürdüğü "hutbelelerde" en küçük bir değişiklik yapmak ihtiyacını duymadı. Bol bol sanayi hamlesinden ve manevi kalkınmadan söz etti. Bazı çevrelerin sanayi hamlesini baltalamak istediğini iddia etti. Erbakan, kendi taraftarları arasında da ciddiye alınmayan bir garip politikacı olarak Doğu yöresinde dolaştı. Faşist parti ise büyük basının sağladığı olanaklardan yararlanarak bol bol barış çağrısı yaptı. İki buçuk yıldır hükümette olmanın hiç bir sorumluluğunu üzerine almaya niyetli olmadığını gösterdi. Büyük bir sorumsuzlukla "ihmalden" söz etti, büyük bir yalancılıkla emperyalizme ve faşizme karşı olduğu masalını tekrarladı.

HÜKÜMET UMUDU

Seçim kampanyasına "umudumuz Ecevit" sloganı ile başlayan CHP, bu sloganın heyecan yaratmadığını görünce "hükümet olacağım" umudunu tek seçim malzemesi olarak kullanmaya başla-

TİP MİTINGİ: SİYASİ ŞANTAJA VE YÜREKSİZLİĞE HAYIR DİYENLER

dı. Seçim kampanyasının başlarında, MC hükümetinin bu kışın sonunda düşeceğini ilan eden CHP, daha sonra bu tarihi kışın başına aralık 11 Aralık yaptı. TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, Samsun'da yaptığı konuşmada Halk Partisi'nin nasıl hükümet olacağını sorunca CHP Genel Başkanı yine öfke işaretleri gösterdi. Sosyalistleri "ilerici geçinenler" olarak nitelemeye kadar götürdü. Ecevit, her türlü eleştiriyeye karşı son derece tahammülsüz bir politikacı kimliğine doğru hızla adım atıyordu.

Sargın, Samsun'da şöyle konuştu: "Umut balonunun patladığını anlayan Halk Partisi bu seçimlere 'hükümet olacağım' umudunu yaratarak girmektedir. Halk Partisi nasıl hükümet olacaktır? Halk Partisi, Ecevit'in deyimini ile kıımar borcu olmayan on milletvekiline mi güveniyor? Faşist Milliyetçi Hareket ile Meclis Başkanlığındaki işbirliğini hükümet olmak için de sürdürmeyi mi düşünüyor? Yoksa Adaletçilerle ortak bir hükümet mi kuracak? Yoksa umut sömürücülüğünün iflas ettiğini gören Halk Partisi bir mucize mi bekliyor?"

"SÖZDE İLERİCİLER"

TİP Genel Sekreteri Sargın, nasıl hükümet olacaklarını sordu. CHP Genel Başkanı, bunun cevabını vermedi. Belki kendisi de bilmiyordu. Cevabı ya da cevabı bilmediğini söylemek yerine, bir gün sonraki radyo konuşmasında sosyalist harekete hücumla geçti. Ecevit'in yeni mantığına göre, nasıl hükümet olacak sorusunu sormak, ileridilerin hakkı olmuyordu. Bu soruyu soranlar hemen ilerici olmakta çıkıyor ve "sözde ilericiler" veya "ilerici geçinen bazı çevreler" oluyordu.

CHP Genel Başkanı Cuma günü yaptığı radyo konuşmasında "yerel seçimleri, yeni bir iktidara yol açabilecek dönüm noktası olarak belirlememize, cephe ortağı partilerin yansına, ne gariptir ki, ilerici geçinen bazı çevreler de karşı çıkıyorlar" dedi. "Halkımızın sözde ilericilerin oylarımızı kırma çabalarına karşı 11 Aralık'ta bizi destekleyeceğine inanıyorum" diye ekledi. Ecevit, sosyalist hareketin oy almasını, "oylarının kırılması" şeklinde anlıyordu. Nasıl hükümet olacağını açıklamasını istemeyi de "garip" buluyordu. Özgürlük edebiyatı yapan bir liderin bu kadar çelişkili bir duruma düşmesi gerçekten çok garip oluyor. Bu durum, işçi sınıfı partisinin daha fazla oy alması halinde özgürlük

edebiyatının daha da açığa çıkacağını gösteren işaretler sayılıyor.

12 MART NE OLDU?

Aynı radyo konuşmasında çok daha vahim sayılması gereken şu cümle de yer aldı: "Toplumun gerçeklerine uzak düştüğü ve halkın güvenini, desteğini sağlamadığı için bir çok başka sol akımların darımadığı olduğu güç dönemlerde, CHP'nin halk içinde oluşmuş demokratik sol anlayışı yıldıran yıla güçlenmiştir." Bu sözleri söyleyen Ecevit, Türkiye İşçi Partisi'nin 12 Mart döneminde "başka sol akımların" balyoz bücümüne tabi tutulduğunu, Halk Partisi'nin de bu ortamdan yararlanarak oylarını artırdığını unuttu. Halk içinde güçlenmeyen bir sol akımın olmaması halinde 12 Mart'ın olamayacağını artık bilmek gerekiyor.

ŞER VE EHVEN-İ ŞER

Bir gün sonra Ecevit'in yaptığı radyo konuşması, Sargın'ın bir gün önceki konuşmasının bir başka bölümünü daha aklı getiriyordu. TİP Genel Sekreteri, aynı konuşmasında şunları da söyledi:

"Sermaye sınıfı şer kuvvetlerinin zulmünü artırarak, işçi ve emekçileri ehven-i şere mahkum etmeye çalışmaktadır. Haziran seçimlerinde işçi ve emekçiler, ehven-i şer saydıkları Halk Partisi'ne oy vermenin Milliyetçi Cephenin zulüm ve pahalılığını artırmak anlamına geldiğini görmüşlerdir." CHP, 12 Mart gibi "güç dönemlerde" oy tabanını geliştirebileceğini anlamış görünüyordu. Ancak bu İkilem artık devam etmeyecekti. TİP Genel Başkanı, seçim kampanyasının başından itibaren, sermaye amflarının bu oyununa parmak bastı. Behice Boran, seçim kampanyasının başında, MC ve CHP'ye oy vermenin, MC zulmü karşısında CHP'ne oy vermenin işçi ve emekçilerin kaderi olmadığını vurguladı.

BORAN: OYLAR HESAP SORMAK İÇİN

Eskişehir'de yapılan toplantıda TİP Genel Başkanı Behice Boran, seçimlerin özel niteliğini tekrar vurguladı. "İşçiler ve emekçiler, bu seçimde, oylarıyla hesap sormak için sandık başına gideceklerdir" dedi. Sorulacak hesabı da şöyle açıkladı: "İşçiler ve emekçiler, Milbyet-

İlerici kamu oyunun beyni nasıl yıkanıyor?

Geride bıraktığımız seçimlerle birlikte, bilinen, tekrarlanan bir gerçek bir kez daha ve bütün açıklığı ile ortaya çıktı. Türkiye'de büyük burjuvazi ve büyük tekeller ile basın ve habercilik arasındaki ilişki, somut örnekleri ile seçim kampanyası boyunca hergün seçilendi.

BURJUVAZİNİN PLANI VE BURJUVAZİNİN BASINI

Önce, büyük burjuvazinin niyet ve perspektiflerinin sergilenmesinde yarar var. Çünkü, tekelleşen ve tekeller tarafından yönlendirilen basın organlarının hareket çizgileri ancak böyle anlaşılabilir.

Türkiye'de büyük burjuvazinin planı iki düzeyde ele alınabilir. Birinci ve kısa

dönemli hedef: "Akılcı" bir yolun izlenmesi sonucunda AP-CHP koalisyonunun kurulması. Burjuvazinin, kısa dönemdeki ve birincil tercihi bu. Ancak buna bakarak, tabloyu dar bir çerçeveden görmemek gerekiyor. Burjuvazinin uzun dönemli ve en az bunun kadar önemli bir hedefi daha var: MHP'yi beslemek, güçlendirmek, geniş kesimlerce tanınan ve meşruiyet kazanan bir siyasal hareket haline getirmek.

Burjuvazinin bu planları, burjuvazinin basınında bir ayna gibi yansımaları buluyor. Öteden beri bir AP-CHP koalisyonunun "akılcı"lığını her fırsatta savunmaların, aynı zamanda çok açık ve çok belirgin bir biçimde MHP ve Başbuğ propagandası yapması soruna bu açıdan bakıldığında hiçte rastlantı değil.

SERMA YE PARTİLERİNİN SERGİLEDİ

çi Cephe'den, pahalılığın, yoksulluğun ve cinayetlerin, Halk Partisi'nden uyumsuzluk, şaşkınlığın, oyları toplayıp meydanı Milliyetçi Cephe'ye hırakmanın hesabını soracaklardır. Bu seçimde hem Milliyetçi Cephe'den ve hem de Halk Partisi'nden hesap sormak, oylarımız Türkiye İşçi Partisi'nde toplamakla mümkündür."

Behice Boran, tüm konuşmalarında mutlaka sandık başına gitmek gerektiğini dile getirdi. Boran, sandık başına gitmenin önemini ve gereğini şöyle vurguladı: "Halkın umutlarını sömürerler şimdi yaygınlaşan umutsuzluğa bel bağlamaktadır. İşçinin ve emekçinin, kendisinden ve partisinden başka umudu olamaz. Başka yerde umut aramak bir hayal, hayal kırıklığı karşısında sandıktan kaçmak büyük bir hata ve demokrasi suçudur. Halk Partisi'nin yarattığı hayal kırıklığı gereksizlikle sandığa gitmemek, evde oturup Milliyetçi Cephe'ye oy vermek demektir."

ÇOCUKSU SÖYLEŞİLER

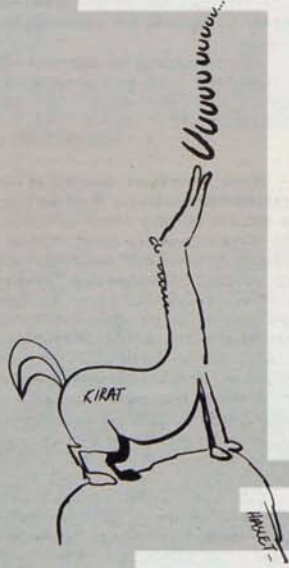
CHP, tek seçim malzemesi olarak "hükümet olacağım" sözünü bulunca, bu seçimlere tümden malzemesiz giren Adalet Partisi de kendisine bir malzeme bulmuş oldu. Demirel, Ecevit'in hükümet olamayacağını söyledi. Bunun üzerine Ecevit "11 Aralık'ta hükümet olacağım" diye ısrar etti. İki "büyük" partinin seçim kampanyası "geleceğim" ve "gelemezsin" diye devam etti. Ecevit, "11 Aralık'ta, hükümet olayım da gör" dedi. Diğeri "gel de göreyim" diye cevap verdi. Biri hükümet başkanı, diğeri hükümet başkanı olacağını ilan eden iki büyük partinin iki lideri, bu çocuksu söz düellosu içinde U-2 casus uçağının serüvenini unutuverdiler.

KIBRIS VE KIBRISLILAR

Kıbrıs'ın Rum kesimindeki İngiliz üsünden havalanmak isteyen bir U-2 uçağı havalanmadan parçalandı. Bundan on beş yıl kadar önce Türkiye'nin casus uçaklarına bir üs olarak kullanıldığını bütün dünyaya gösteren U-2 uçağı olayı ikilenmiş oldu. On beş yıl önce Diyarbakır'dan kalkan Amerikan U-2 casus uçağı Sovyetler Birliği üzerinde casusluk yaparken düşürülmüş ve pilotu hapsedilmişti. Şimdi aynı uçağın bir eşinin Kıbrıs'ta uçarken parçalanması, Kıbrıs'

ın emperyalizm için önemini bir kez daha gözler önüne seriyordu. U-2 uçakları, ilericiler Arap ülkeleri üzerinde Amerika hesabına casusluk yapıyordu. Kıbrıs'ta Amerikan emperyalizminin Türkiye ve Yunanistan sermaye sınıflarının rızası ile uygulayacağı "barış planının", NATO üslerini korumak anlamına geldiği bir kez daha göz önüne çıkıyordu. Dünyanın tüm barışsever güçlerinin Kıbrıs'ın yabancı üslerden arındırılmasında ısrar etmelerinin haklılığı da bir kez daha açıklık kazanıyordu. İki büyük partinin iki lideri ise bunu görmezlikten geldiler.

Kıbrıs bir başka açıdan da ön plana çıktı. İstanbul'da faşistler, iki Kıbrıslı öğrenciyi kaçırdı birisini hunharca öldürdüler. Diğer Kıbrıslı Türk öğrenciyi ise ağır bir biçimde yaradılar. Faşistlerin Kıbrıs Türkü ilericiler iktidarı öğrencilere gözdağı vermek istiyordu. Denktaş kliği, Kıbrıs'ın Türk kesimindeki ilericiler hareketi boğmak için Türkiye'deki cinayetlerden yararlanıyordu.

BUGÜN İLERİCİ BASININ İÇİNE DÜŞÜRÜLDÜĞÜ BUNALIM, KİMİ GAZETELERİ OKUNMAZ HALE GETİRİYOR. GENİŞ KİTLELER, BÜYÜK SERMAYENİN DOĞRUDAN YAYIN ORGANLARINI OKUMAYA, İZLEMeye MAHKUM EDİLİYOR. BÜYÜK SERMAYENİN RENKLI VE BÜ-

YAKINLAŞMANIN FAZİLETLERİ

Uluslararası sermayenin Türkiye sözcüsü gazete ve bunun önde gelen yazarları-muhabirleri, büyük burjuvazinin bu planlarına kamuoyu oluşturma açısından yardımcı olmak için sütunlarını seferber etti. Sedat haininin Beg'in görüşmesini, Türkiye'nin iç politikası açısından da "örnek alınacak bir girişim" olarak göstermeye büyük bir özen gösteren gazetenin sayfalarından, tüm seçim dönemi boyunca, Türkeş ve MHP'nin diğer liderleri hiç eksik olmadılar. Haberleri, yazı dizileri ile, faşist hareket, uluslararası sermayenin Türkiye sözcülerinin yönettiği gazeteden hiç eksik olmadı.

MHP'nin "yüce" başbuğunun sapık düşünce ve görüşlerinin yanısıra, MHP'nin önde gelen ideologlarından Ticaret Bakanı Güner'in Hergün, Bayrak ve ben-

zerleri dışında hiçbir gazetede görülen demec ve gezileri, sermayenin çok renkli gazetesinin birinci sayfasında sürekli olarak yer aldı. Aynı anda, Başbuğ'un görüşleri ile birlikte, "dinamitlemen" MHP binaları ile "öldürülen" ülkücülerin haberleri zaman zaman gazetesinin manşetine hile çıktı.

HIZLA YÜKSELEN GRAFİK

Buraya kadar olanlar, büyük sermayenin kısa ve uzun dönemli planları düşünüldüğünde, büyük sermayenin bu çok renkli organı açısından doğal sayılmalı. Tekelci sermayenin, kendi organları aracılığı ile kendi tercihleri doğrultusunda kamuoyu oluşturma çabaları kimseyi şaşırtmamalı.

Ancak sorunun ilginç bir başka yanı daha var. O da, Milliyet'in hızla yükselen tiraj grafiği ile ilgili. Asıl korkutucu yan

burada.

Uluslararası sermayenin renkli gazetesini, hızlanan tiraj grafiği ile hızla Türkiye'nin "ikinci" gazetesi olma yolunda. Bugün kendisine rakip olarak ortada yalnızca Hürriyet var. Bu gerçeğin, ilericileri ve ilericiler geçinen basın organlarını doğrudan doğruya ilgilendiren yanı üzerinde önemle durmak gerekiyor. Türkiye'de 1971'den önce Akşam ve Cumhuriyet ile ilericiler basını okuyanların sayısı, bugün Cumhuriyet-Vatan-Politika ile ilericiler basını okuyanların sayısından 4 kat daha fazla idi. Üzülerek söylemek gerekiyor ki, bugünün ilericiler basını, bugün sürdürdüğü çizgide sürekli olarak okuyucu kaybediyor. Bir başka deyişle okuyucu başta Milliyet ve Hürriyet olmak üzere büyük burjuvazinin en doğrudan basın organlarına itiliyor.

Büyük burjuvazi, ilericiler kesimindeki etkinlik ve tortularını basın aracı-

UMUT PARTİSİ

ANKARA'DA MİTİNG YAPAMADI

Uçkuyu Köyü'nden CHP Ankara Belediye Başkan Adayı Ali Dinçer'in bütün ısrarı Ecevit'in endişesini yenmeye yetmedi. Halk Partisi, Ankara'da bir miting yapma cesaretini gösteremedi. İlk önce Altındağ veya Yıldırım Beyazıt Meydanı olarak duyurulan mitinglerden, daha sonra vazgeçildi.

Adalet Partisi Ankara Belediye Başkan Adayı Vedat Ali Özkan'ın ölümünden sonra belediye başkanlığına sağlamlaştıran Halk Partisi adayı Uçkuyu Köyü'nden Ali Dinçer, son haftasını Genel Başkan Ecevit'i Ankara'da bir miting yapmaya inandırmakla geçirdi. Dinçer'in kampanyası, basının bütün çabalarına karşın, büyük bir ilgisizlik içinde geçti. Gelenlerin çoğu da Dinçer'i dinlemek yerine "delege oyunlarını anlat" demeyi tercih etti. CHP Başkan Adayı, oy oranının büyük ölçüde düşmesinden ciddi olarak endişelenmeye başladı.

ECEVİT'E RİCA

Ali Dinçer'in Ankara CHP örgütü Ecevit'e Ankara'da bir miting yapması için ısrarcı oldu. Önce Tandoğan düşünüldü. Tandoğan'ın doldurulmamasından çekinen Ecevit, bu öneriyi kabul etmedi. Sonra Altındağ ileri sürüldü. Altındağ'da da "nahış protestoların" olabileceği görüşü hakim oldu. Sonra Dışkapı aklı geldi. Dinçer, etrafına Ecevit'in Altındağ veya Dışkapı'yı kabul ettiğini yaydı. Halk Partisi basını da bunu hemen duyurdu. Ancak sonunda her ikisinden de vazgeçildi.

DALOKAY'DAN DESTEK

Miting dopingi gerçekleşmeyince Uçkuyu Köyü'nden Ali, başka destekler aradı. Bu desteğin geliştirilmesi ise Altan Öymen ile Hayri Birlir'e düştü. Perşembe günü, Altan Öymen Anka Ajansına geldi. Hayri Birlir'e, Vedat Dalokay'a telefon etmesi söylendi. Birlir, Vedat Dalokay'a "sizin adınıza Ali Dinçer aleyhine bir bildiri var, ne diyorsunuz" diye sordu. Dalokay, bildiriden haberi olmadığını ve kendisine ait olmadığını söyledi. Bunun üzerine "öyleyse Ali Dinçer'i destekliyorsunuz değil mi?" sorusu geldi. Dalokay da "Ali Dinçer'in partisinden aday olduğunu" söyledi. Böylece Altan Öymen stediği demeci almış oldu. Anka Ajansı, Dalokay'ın Uçkuyu Köyü'nden Ali'yi desteklediğini bütün dünyaya duyurdu. Böylece CHP adayı Pazar ginkü seçime çok daha "güçlenmiş" olarak girdi.

Kendisini umut ilan eden Halk Partisi, yerel seçimlere, büyük kentlerde miting yapma cesaretini gösteremedi. Tek dayanağı "sayı" olan CHP, en azından, büyük kentlerde miting alanlarına "sayıları" toplayamayacağını anlamaya başladı. Bu bir başlangıç. Halk Partisi de "köşeyi dönmeye" başladı.

YÜK BASIN ORGANLARI, KAZANDIKLARI OKUYUCUYA HERGÜN MHP'NİN, CHP-AP VE CHP-MHP YAKINLAŞMASININ "FAZİLET"LERİNİ ANLATIYOR.

lığı ile bırakıyor. Büyük sermayenin çok renkli organlarına mahkum edilen kesim, hergün Sedat-Begin, CHP-AP ve CHP-MHP yakınlaşmasının faziletlerini okuyor. Hergün, MHP'nin ve başbuğunun pek öyle korkulacak bir kişi olmadığını okuyor. Hergün "solcuların da MHP'ye saldırdığını" okuyor.

Renkli sayfaların, sporun, mizahın, ilericiler yazarların ve ilericiler haberlerinin arasında kamufle bile edilmeden okuyucuya sunulan bu büyük sermaye ve MHP propagandasının yaratacağı tortu ve etkilerin silinmesi için gerçekten ilericiler başına büyük görevler düşüyor. Bu görevleri yerine getirebilmek için, gerekli olan bir tek şey var: Türkiye'de burjuvazinin çizdiği hedeflerin heler olduğunu görebilmek, bu hedefleri gördükten sonra da kuruluşun, renksizliğin ve hababancılığın kaynağındaki şaşkınlığı bırakmak.

TÖB-DER'DE "SORUMLULUK" VE "FAYDACILIK" İKİLEMİ

İlhan ALKAN

Istanbul ve Adana TÖB-DER şube yönetimlerinin Genel Merkezce işten elçektirilmesi olayı, öğretmen kesimi dışında başka platformlarda da tartışılıyor. Olaya tek yanından ve subjektif niyetlerle yaklaşan, ajanlık suçlamalarından kişisel suçlamalara dek uzanan bu tartışmaların sürdürülmesinden bekle- nen yarar nedir?

Demokrasi mücadelesinde önemli bir yeri olan TÖB-DER'in sorunları, böylesi tartışma platformlarında, böylesi yöntemlerle çözülebilir mi? Bir kısım gençlik örgütlerinin TÖB-DER'in iç işlerine fülen karıştırılması, TÖB-DER'e ne getirir?

Kanımızca, uzun örgütlenme deneyimine ve geleneğine sahip onbinlerce TÖB-DER'li öğretmenin bu sorunların yanıtını arıyor.

Sorular bunlarla sınırlı değil. Bunların ötesinde de sorular var. Çok daha önemli, hayatın her alanındaki mücadeleye ilişkin sorular var. İkinci MC ile birlikte hız kazanan, tüm emekçileri olduğu gibi, bizi de yakından ilgilendiren hayat pahalılığı, zamlar, açlık, yokluk ve yoksulluğa karşı mücadelenin daha etkin bir biçimde nasıl yürütüleceği soruları var.

Faşistleştirme girişimleri yaşamın tüm kesimlerine yansıyor. Can güvenliğimiz tehlikede. Çocuklarımızın en doğal hakkı olan "Okuma hakkı" yargı organları kararlarına rağmen engelleniyor. Uyelerimizin uğraş alanı olan eğitimin faşistleştirilmesi yoğun bir şekilde sürdürülüyor. Ders kitaplarından tutun da her derece ve kademedeki eğitim kurumlarına el atılmış, özellikle öğretmen yetiştiren kurumların kadroları ele geçirilmiştir. Kıyılan, sütilen, yaralanan, öldürülen öğretmenlerin sayılarını, yüksek sayılara ulaşması nedeniyle anımsıyamaz duruma geldik. Bu tür baskı ve anti-demokratik eğilimlerin daha da artacağı, örgütlü güç olarak karşı çıkılmadığı, ya da bu görev gözden kaçırılıp ertelendiği sürece, bununla mücadele edilemeyeceği açıktır. Bir başka deyişle, güncel görevin gereği olarak, demokratikleşme mücadelesi içerisinde etkin bir biçimde yer almak yerine, yukarıdaki sorularla üyelerimizi meşgul etmenin kime yarayacağı sorusunun da yanıtını bulmak gerek.

Özel niyetleri ve suları ne olursa olsun, öğretmen mücadelesini kısır döngü içerisine hapsedip, içe dönük mücadeleyi körüklemeye çalışılanlar, hiç kuşkusuz öğretmenler tanyacaklardır. Tanımakla kalmayıp, örgütlü öğretmen mücadelesini tıkamak isteyen ve engelleri aşmasını da bileceklerdir.

ANTI-FAŞİST GÜÇLERİN BİRLİĞİ

Engelleri aşmanın, anti-demokratik eğilim ve girişimlere karşı verilecek mücadelenin yolu; demokratik toplumsal muhalefetin örgütlü birleşik gücünün oluşturulmasından geçer. Tüm demokratik kitle örgütlerinin kitlelerinin somut istemlerinden kaynaklanan, ortak programlar etrafında kenetlenerek, faşizme karşı eylem birliğini sağlamaları, güncel görev olarak dayatmaktadır.

Böylesi bir eylem birliğinin örülmesi ise, öncelikle her demokratik kitle örgütünün "Birlik ve Bütünlüğü" ile önemli derecede ilgili. İçerisinde yaşadığımız somut koşulları iyi değerlendiren onbinlerce öğretmenin, TÖB-DER'in bölünmesi, içinin boşaltılması, demokratik mücadeledeki etkinliğinin zaafa uğratılması girişimlerine karşı, uyanık olması, örgütümüzün güvenliğidir.

Uyanık olma, dar grupçu çıkarların ötesine geçmenin, anti-faşist mücadele platformunun gelişmesinin önündeki açmazları çözümlenmede de ağırlığı hissettirecektir. Bu ağırlığın hissettirilmesi, faşizme karşı yürütülen mücadeleyi ikinci plana itmeden-örgütümüzü faydacı "politikalarla" alet ederek parçalamak isteyenlere karşı sürdürülen mücadeleyi de güçlendirecektir.

Tüm bunları söylerken, demokratik kitle örgütlerinde çeşitli siyasi güçlüklerin olmayacağı, çeşitli grupların yönetime gelme mücadelesi veremeyeceği anlamında söylemiyoruz. Demokratik kitle örgütlerini işçi sınıfının politik örgütünden ayrıntı özelliklerden biri de bu. Ne var ki, yönetim olanların, kendilerinden farklı politik düşünceleri taşıyanları "tasfiyeye" kalkmaları asla savunulamaz. Ancak, böylesi tavrımla mücadele edilir. "Tasfiyecilik", uzun süre içerisinde tasfiyecilere dahi zarardan öte hiç bir yarar sağlamaz. Bunun acı sonuçları işçi sınıfımızın ilerici sordikal örgütü DİSK'te yaşandı. Tasfiyeciliğe yönelik, atılacak her adıma, açılacak her kapıya çalıştığımız kitle örgütlerinde anında karşı çıkmalıyız.

GERÇEKLERİ SÖYLEMEK YETERLİ Mİ?

Elbette hayır. Yukarıda sıralanan, demokratik kitle örgütleriyle ilgili temel ilkeleri, her demokratik kitle örgütünde çalışan birçok siyasetten duyuyoruz, okuyoruz. Demokratik kitle örgütleriyle ilgili doğruları en azından söyletebilmenin mücadelesi 12 Mart öncesi verildi. En yanlış, en sekte gruplar bile, bu doğruları çarpıtarak da olsa kabullenmek zorunda kalmıştır. Bu sürecin aşılmasında önemli katkılarını yapan tutarlı demokratların ve sosyalistlerin, bugün verdikleri mücadeleye dahageniş boyutlu: Yargıların ölçgeçi, kimin nerede ne söylediği değil, kimin nerede ne yaptığıdır. Daha açıkçası, teorik olanla pratiğin birlikteliğine ne denli uyup uymadığıdır.

Somutlarsak;

- DİSK'te sosyalistleri tasfiye edenler veya bu tasfiyeye alışı tutanlar,
- TÖB-DER'de tasfiyeye yönelik kapı arayanlar, aralayanlar,
- Yetkili organların kararlarına uymayanlar, uymamakta direnenler,

TÖB-DER: ÖĞRETMEN KİTTESİ DOĞRU OLANI SEÇECEK

- Öğretmenlerin örgütü TÖB-DER'in iç işlerine nereden gelirse gelsin, öğrenci örgütlerini "uurucu güç" olarak sokanlar, bu yöntemi alışkanlık haline getirmeye çalışınlar,

- Politik eğilimlerinin yönetimde olduğu Şubeler arasında "Birlik Dayanışma"yı kurarak, tek gövdeden ikinci baş çıkarmaya, ikinci baş olmaya kalkınlar,

Yazı planında genel doğruları söylüyor görünseler de inandırıcı olamazlar. Demokratik kitle örgütlerine ilkeli yaklaşamazlar. Nitekim yaklaşamıyorlar da.

TÖB-DER'DE BUNALIM MI?

Hemen belirtelim, İstanbul ve Adana Şube Yönetim Kurullarının işten elçektirilmesi Türkiye'yi bir ağ gibi sarmış örgütümüz için bunalım yaratması gereken bir olay olarak görmüyoruz. Ne var ki, olay bilinçli olarak büyütüldü. Büyütülmesinden yarar umanlar oldu. Yarar grupsal çıkarlar açısından düşünüldü. TÖB-DER'in birlikteliği, anti-faşist mücadeledeki önemi umursanmadı, unutuldu. Olay, giderek "bunalım" olma niteliğine dönüştürüldü. Bunalım, elbette ki İstanbul-Adana Şube yönetimlerine işten elçektirme olayı ile sınırlı değildir. Sınırlı olması düşünülemezdi. Olayın bu noktaya getirilmesi nasıl "hesaplı" ise, tarafların sorunu çözmedeki tavırları da o denli "hesaplı" olacaktır. Böylesi dar grupçuluğa yönelik hesapçıların "TÖB-DER'deki bunalımı çözme" iddiaları inandırıcı olmaktan uzaktır.

Kısacası, şunu belirtelim ki, olayın "bunalım" dönüşürülmesinden birinci derecede sorumlu olanlar, oylarıyla onları Şube ve Genel Merkez yönetimine getiren öğretmenler olmayıp, onların verdiği yetkileri, "bunalım" dönüştürmeye çalışanlardır. Daha açıkçası yönlendiricilerinin ideolojik açmazlarıdır.

Tüm bunlara karşın, hayatın getirdiği somut durum, bugün TÖB-DER'da bunalım var mıdır, yok mudur tartışmasını aşmıştır. Karşımızda duran sorun TÖB-DER içerisinde trmandırılmak istenen bunalımdan yana olup olmaktır.

BUNALIMI TIRMANDIRMA MANTIĞI

Istanbul'da bir takım gençlik örgütlerine dayanılarak, işgal karşılıklı sürdürüldü. Bu tımanışın nerede, nasıl sonuçlanacağını kestirmek hiç de zor değil. Genç öğretmen kesiminin iradesi dışında TÖB-DER İstanbul Şubesinin öğrencilerin-öğrencilerle, öğrencilerin-öğretmenlerle çalışma alanı haline getirilmesi mutlaka son bulmalıdır. Böylesi yöntemler, bu yöntemi tezgahlayanlara da, öğrenci örgütlerine de, örgütümüz TÖB-DER'e de önemli yarar açmaktan öte hiç bir yarar getirmeyeceği kesinlikle bilinmelidir. Böylesi davranışlar ancak eli kanlı MC'nin örgütümüz üzerinde bilinen emellerini gerçekleştirmesine olanak hazırlar.

TÖB-DER İstanbul Şubesine yapılan karşılıklı baskınlar devam ederse, öyle bir noktaya varılır ki "biz yanlış yaptık" itirafnameleriyle, "TÖB-DER'de bunalım yok" umursamazlığı bir noktada çakışır. O nokta ise, bunalımı çözmek bir yana, çözümü daha da güçleştirir. Son olarak alınan "geçici süreli fesih" kararları ise, bunalımı ötelemenin bir aracı olarak düşünülmüşse, bunun da çözüm olamayacağını kesinlikle bilmek gerekir.

BUNALIM NEDEN ÇÖZÜLMÜYOR?

Ülkemizde tezgahlanmaya çalışılan tam boy faşist girişimlerin alabildiğine hızlandırıldığı günümüzde, bağımsızlık-demokrasi mücadelesinde önemli yerleri olan DİSK, TÖB-DER, diğer demokratik kitle örgütlerinde meydana gelen zaaf ve tıkanıklıklar, tüm ilerici, demokrat ve sosyalistleri daha aktif, daha sorumlu bir tavır almaya zorlamaktadır. Sorumluluğumuzun gereği olarak bunalımda taraf olanların sözcülerine çeşitli çözüm önerileri götürülmüştür. Bu önerilerden hiç birisi, kurum olarak örgütümüzün merkezîyetçilik yanını zaafa uğrattacak nitelikte değildir. Bize göre; örgütümüzün tüzel kişiliğini temsil eden genel merkez yöneticilerinin aldıkları kararın hayata geçmeyeşi, genel başkanımızın, genel merkezin bir parçası sayılan İstanbul şubesi yerine sokak

"KURTULUŞUN ÇARKEBİ ANLATMAYA DİR"

11 Aralık'ta yapılan yerel seçimler öncesi propaganda dönemi, birçok açıdan yeni ve yerinde bir ölçüt oldu. Yerel seçimler öncesi propaganda döneminde söylenenler, Türkiye'nin temel ve kalıcı sorunlarına olduğu kadar, politik ve ekonomik açmazlarına olduğu kadar, günlük yaşamla doğrudan ilgili yerel sorunlara da ancak sosyalistlerin bilimsel bir açıdan bakabileceklerini, en gerçekçi çözümleri gösterebileceklerini kanıtladı.

Yerel seçimlere katılan Türkiye İşçi Partisi, Türkiye'nin genel politik sorunlarına ilişkin değerlendirmelerin yanı sıra, yerel yönetimlere ve kent sorunlarına yaklaşımı açısından da dikkati çekti. Bugüne kadar şunun ya da bunun belediye başkanı olmasından öte pek bir anlam taşımayan yerel seçimler, ilk kez Türkiye İşçi Partisi'nin değerlendirme ve önerileri ile kapitalist düzenin genel çerçevesi içine oturtuldu. 11 Aralık seçimleri, bu açıdan da yerel seçimler için bir dönüm noktası oldu.

SORUNLAR BİRER BİRER TARTIŞMA GÜNDEMİNE GETİRİLİYOR

6 Aralık günü radyolardan halka hitap eden TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, Türkiye İşçi Partisi'nin doğuşu ve güçlenmesi ile Türkiye'de tartışılan tüm sorunların nasıl sosyalizm çerçevesine oturtulduğunu, tartışmaların nasıl ve ne yönde biçimlendirildiğini şu sözlerle anlatıyordu:

"Hatırlayacaksınız. Türkiye İşçi Partisi'nin sesi sizlere ilk olarak radyolardan 1963 yerel seçimlerinde ulaşabilmişti. Daha ilk kelimeleri duyunca irkildiniz ve kulak verdiniz. Çünkü bir parti ilk olarak yalnız sizlere sesleniyordu. İşçiler, köylüler diyor, küçük esnaf ve zanaatkarlar diyor; dar gelirli, küçük memurlar, toplumsal aydınlar diyordu. Sizlere seslendiğini, sözlerinin yalnız sizlere olduğunu belirtiyordu.

"Kulak verip dinlediniz, doğru söylüyor dediniz. Sonra omuz verdiniz, güç verdiniz; örgütünü geliştirdi, güçlendirdi. Ve 1965'te sizin oylarıyla 15 milletvekili Meclise soktu. Gerek Meclis içinde, gerekse dışında çalışma ve mücadeleleriyle sizin gözünüz, kulağınız, temsilciniz, savunucunuz oldu. Ülkenin siyasi hayatı, Türkiye İşçi Partisi'nin ortaya koyduğu tezlere, görüş ve değerlendirmelere göre biçimlenmeye başladı. Diğer partiler ve politikacılar, Türkiye İşçi Partisi'nin ortaya attığı görüşlere göre durumlarını belli etmek zorunda kaldılar. Hepsi de esasında, hep iktidarda olan sermaye sınıfının şu veya bu kesiminin sözcükleri durumundaki partilerin, o güne kadar aralarında söz birliği etmişcesine dokunmaktan ısrarla kaçındıkları konular, sizin bilip öğrenmenizi hiç bir zaman istemedikleri konular, bir bir tartışma alanına getirildi."

CHP'YE OY VERMEK DEĞİŞMEZ BİR KADER MİDİR?

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran da, sosyalizmin somut bir alternatif haline gelme 'tehlakesi'ne karşı tüm burjuva partilerinin nasıl bir tahterevalli kurnaya çalıştıklarını anlatıyordu. Burjuva partileri, gerçek alternatif gözden kaçırılmak için sürekli olarak alternatifleri kendi aralarında göstermeye çalışıyorlardı. Boran şöyle diyor:

"CHP ve AP liderlerine ve yandaşlarına bakarsanız, Türkiye bu iki partiden birini seçmeye mahkum. Her iki taraf da 'oylar bölünmesin, oylar dağılmasın' söze gerekçesini ısıtıp ısıtıp öne sürüyor. Peki ama bu iki partiden ikisi de Türkiye'nin geniş halk kitlelerinin sorunlarına çözüm getirmiyor, ihtiyaçlarına cevap vermiyorsa ne olacak? Dağılmasın diye oylar hep belli iki partiye verilecekse, sonsuza kadar durum değişmeyecek, bir başka parti ön plana çıkamayacak demektir. Oysa toplumlar durağan değildir, zamanla değişirler. Politik partilerin toplumdaki yeri de zamanla değişir. Kimileri zamanla zayıflar, çöker gider. Kimileri ise gelişir güçlenir. Türkiye'yi yöneten ve Türkiye'nin bağımsızlığının ve geriliğinin, halkımızın yok-sulluğunun, sömürü ve baskı altında bulunmasının sorumluluğunu taşıyan partiler gerçek etkinliklerini yitirecek, politika sahnesinden silineceklerdir. Bugün ye-

MİLLİYETÇİ CEPHE'YE KARŞI CHP'YE OY VERMEK HALKIMIZIN DEĞİŞMEZ KADERİ DEĞİLDİR. TÜRKİYE HALKI BU İKİ ALTERNATİFTEN BİRİNİ SEÇMEYE MAHKUM DEĞİLDİR

niden yeniyen demokrasi ve halktan yana olma iddiasındaki partiler ise ancak bu iddiaları lafta kalmadığı sürece ve ölçüde etkin olabileceklerdir. Milliyetçi Cephe'ye karşı CHP'ye oy vermek, halkımızın değişmez kaderi değildir."

YEREL YÖNETİMLERDE CHP İKTİDARDAYDI

Boran, aynı konuşmada CHP'nin dört yıldır iktidarda bulunduğu yerel yönetimlerde nelerin yapılabildiği üzerinde de durmuştur. Boran bu konuda şunları söylemişti:

"Milliyetçi Cephe 1975'ten beri merkezi iktidarda ise, CHP de 1973'ten beri yerel yönetimlerin çoğunda iktidardadır. En büyük kentlerin belediyesi CHP'nin elindedir. Bu kentlerde CHP başarılı yerel yönetim örnekleri verememiştir. Bu başarısızlık belediyelerin merkezi iktidarın kontrol ve müdahalesi altında oluşuyla ve Milliyetçi Cephe iktidarının CHP'li belediyelere karşı tavır almasıyla izah edilip mazur gösterilemez. Bu engellemeler, güçlükler rağmen yapılacak işler vardır. Örneğin merkezi iktidarın tutum ve davranışı, yeni Belediyeler Kararununun geçirilmesi gereği ülke çapında belli başlı kentlerde bir kampanya konusu yapılabildi; kamuoyu harekete getirilebilir, iktidar üzerinde demokratik baskı yoğunlaştırılabilir. Kentlerde gelişen arsa spekülasyonları, imar yolsuzluklarını, belli sermaye gruplarının çevirdikleri dolapları önleyici, hiç değilse sınırlayıcı adımlar atılabilir. Dört yıllık uygulamada görüldü ki, demokratik yerel yönetim, halktan yana ve halkın denetiminde belediyeçlik konusunda CHP belli bir anlayışa ve politikaya sahip değildir. Üstelik kentsel çıkar grupları CHP'ye ve CHP aracılığı ile belediye meclislerine de girmiştir."

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Sargın da CHP'yi yerel yönetimlerdeki iktidarı açısından şu sözlerle değerlendirdiyordu:

"Halk Partisi iktidar, iktidar diye söylenip duruyor ya. 11 Aralık'ta seçimi yapacak yerel meclislerde zaten çoğunlukla Halkçılar iktidarda. 1973 Kasım seçimlerinde emekçi halkımız onu şehirlerin, kasabaların yönetimlerine getirdi, ona şehirlerin anahtarlarını teslim etti.

"CHP'nin ise bu yönetimlerde yaptıkları, daha doğrusu yapmadıkları ortada. Halk Partisi iktidarında yaşamızda o kadar hiç bir şey değişmedi ki, neredeyse hangi belediye Adaletçilerin, hangisi Halkçıların elinde hatırlamaz olduk."

REFERANDUM, AMA NASIL?

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Boran, seçimleri bir 'referandum' olarak gören, ama referandum

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NİN DOĞUŞUNA KADAR EGEMEN SINIFLARIN İSRARLA GÖNDEME GETİRMekten KAÇINDIKLARI KONULAR BİRER BİRER TARTIŞMA ALANINA GETİRİLDİ.

kavramını çarpıtarak yönlendiren çevrelere de uyarıda bulunmuştur. 11 Aralık seçimlerini AP veya MC ile CHP arasında bir 'referandum' olarak gösterenlere Boran şu yanıtı vermişti:

"Bu seçimler bir referandum ise, iki taraf arasında bir oylama ise, bu AP veya MC ile CHP arasında bir oylama demek değildir. Sağ ile sol arasında bir oylama demektir. Yani büyük sermayeden yana olan partilerle, emekten yana olan partiler arasında bir seçimdir. Sol ise CHP demek değildir. Çünkü CHP halktan, emekçilerden çok söz etmekle beraber işçinin ve emekçinin partisi değildir. CHP büyük sermayenin egemen olduğu kapitalist düzenin değişen koşullarda devam edebilmesinin olanaklarını arayan ve kendince buiduşuna inanan partidir. Programında bunu açıkça söylemekte, büyük sermayeye değişen koşullarda varlığını sürdürülebileceğini belirtmektedir. Sözüni ettiği 'düzen değişikliği' sermayeci düzenin islahıdır. Bu düzenden, yani kapitalizmden sosyalizme geçiş değildir."

YEREL YÖNETİMLER KONUSUNDA ÖNERİLER

Boran konuşmasında aynı zamanda yerel yönetimlerin gerçek hedef ve girişimlerinin niteliği ve yönleri üzerinde de durdu. Boran'ın konuşmasının bu bölümü şöyle:

"Belediye yönetimleri konusunda en aksak taraf ve diğer aksaklıklara olanak yaratan taraf, bunların halkın katılmadığı ve denetiminden uzak oluşlarıdır. Belediye Başkanları ve Meclisleri halkın oyları ile seçilir ama seçildikten sonra seçmenlerle bir ilişkileri kal-

maz. Başkanların ve meclislerin ne yapıp ne ettiklerinden halk habersizdir, bilgi edinme ve bu işleri kontrol etme olanakları yoktur. Bugünkü durumda, büyük sermaye ile bütünleşmiş belli çıkar grupları belediye meclislerinde etkindir ve baskılarını belediye işlerinin yürütülmesinde duyurmaktadırlar. İmar planına ilişkin konular, arsa spekülasyonu, çeşitli fiyat tarifelerinin tespiti sermaye sınıfı gruplarının etkinliklerini duyurdıkları konulardır.

"Belediye yönetimlerindeki bu durum toplumun amaçsal yapısının yerel yönetime yansımalarıdır. Sınıflar varoldukça bu yansımalar olacaktır. Sosyalist düzene geçildiğinde ancak merkezi ve yerel yönetimler emekçi halk çoğunluğu yararına işleyeceklerdir. Bunu söylemek bugünkü sınıflı toplumlarda, belediyeler düzeyinde halk yararına yapılabilecek hiç bir şey yoktur anlamına gelmez. Yerel yönetimlerin yasa, yapıpı halk kitlelerinin doğrudan yönetime katılımını ve bu yönetimleri denetlemesini sağlayacak biçimde değiştiril-

AŞAK'TA OLDUĞUNU VAM EDECEĞİZ"

İNÇİNDE BULUNDUĞUMUZ KAPİTALİST DÖZEN
İNÇİNDE BELEDİYELER, İŞÇİ VE EMEKÇİLE-
RİN YAŞAMINI ASGARI BİR DÜZEYDE TUT-
MAKLA GÖREVLİDİRLER.

İSTANBUL, ANKARA, İZMİR GİBİ ŞEHİRLERİ-
MİZ ÇOK YAKINDA DÖNYANIN SEFALET,
SOYGUN VE KARIŞIKLIK MERKEZLERİ OLMA
DURUMUNA GELECEKLERDİR.

BELEDİYELERDE HERŞEY ÇIKAR ÇEVRELE-
RİNİN TERCİHLERİNE GÖRE AYARLANMAK-
TADIR. HEMEN HEMEN BÖTÖN BELEDİYE-
LER BİRER RÜŞVET VE YOLSUZLUK MERKE-
Zİ DURUMUNDADIR.

melidir. Böyle bir demokratikleşmeye genel olarak
sermaye sınıfları, özel olarak da bunların her kentteki
kesimleri karşı koyacaklardır.

"Belediyelerin halk çoğunluğu yararına işlemesi
gereği onların üretim alanlarına girmelerini getirir. Yeni
belediye üretici olacaktır. Belediye zabıtası kontrol-
leri fiyatların yükselmesini önlemek, bu kontroller
ne kadar sık yapılırsa mümkün değildir. Yapılması gere-
ken iş, balkon yaşamındaki belli başlı temel maddelerin
ve hizmetlerin üretimini belediyelerin üstlenmesi-
dir. Ekmeğin belediyelerde üretilmesi başta gelen ko-
nudur. 1930'ların belediye kanunu bile buna imkan
vermektedir, ama bu imkan belediyelerde kullanılmamaktadır."

YALNIZCA YETKİSİZLİK VE PARASIZLIK DEĞİL

Türkiye İşçi Partisi adına radyoda konuşan İstanbul
Belediye Başkan Adayı Dinçer Doğu, Ankara Be-
lediye Başkan Adayı Özcan Kesgeç ve İzmir Belediye
Başkan Adayı Gündüz Mutluay da sorunu çeşitli bo-
yutları ile ele almış, somut örnekler vermişlerdir.

İstanbul Belediye Başkan Adayı Doğu, sorunun
yalnızca yetkisizlik ve parasızlık olmadığını vurgula-
mış, şunları söylemiştir:

"Belediyelerin bugünkü durumları sadece yetki-
sizlikten, parasızlıktan değildir. Belediyelerin bugünkü
durumları, sınıfsal özlerinin sonucudur. Kapitalist dü-
zen içinde, kapitalistlerin yönetimi altındaki belediye-
ler, işçi ve emekçilerin insanca bir hayat sürmelerini
sağlamakla görevli değildirler. Kapitalist düzen içinde,
kapitalistlerin yönetimi altındaki belediyeler, işçi ve
emekçilere, yalnız ve yalnız fabrikaları döndüren, çe-
şitli çalışmaları sürdüren, ücretli köleler olarak bakar-
lar. Ancak yaptıkları işe devam edebilmeleri için ge-
rekli bizzetleri götürürler.

"Bu düzen içinde belediyeler, işçi ve emekçilerin
yaşamını asgari bir düzeyde tutmakla görevlidirler. Bu
düzen içinde belediyeler, işçi ve emekçileri aza kanaat
getiren, patrona ucuz malolan, ucuz insanlar olarak
sartlandırmak ve idare etmekle görevlidirler.

"Gecekondu, işçi ve emekçilerin patronlar ba-
kimından en ucuz bir şekilde barındırıldıkları koşullar-
dır. İşçiye, emekçiye vereceği ücreti mümkün olduğu
kadar düşük tutmak isteyen patron için, yolsuzluğun,
susuzluğun, sefaletin zararı değil, yararı vardır. Pat-
ronlar bilirler ki, ancak bu yokluklar içinde, sefaletin
ücreti denebilecek 1800 lira ile işçi çalıştırabilmek
mümkündür. İşçinin işe gellip-derken yollarla peri-
şan olması, işçi çocuklarının yuva ve kreşer olmadığı
için ortalıkta sürürmesi ve benzeri sorunlar patronla-

rın umurunda bile değildir.

"Burjuva partilerinin yönetimindeki belediyeler,
bunun için dertlerimize derman olmazlar. Bunun için
gerekten para ve imkan ayrılmaz. Bunun için yıllardır
yetkisizlik bahanesinin arkasına saklanılır."

BASKIYI VE SÖMÜRÜYÜ ARTIRMANIN ARAÇLARI

Ankara Belediye Başkan adayı Özcan Kesgeç de
yaptığı konuşmada, belediye yönetimlerinin burjuva-
zinin elinde kapitalist sömürüyü artıran araçları
olarak taşıdığı önem üzerinde durmuştur. Kesgeç, ko-
nuşmasının bu bölümünde şunları söylemiştir:

"Yalnız Türkiye gibi geri ve bağımlı ülkelerde de-
ğil, bütün kapitalist ülkelerde kapitalizm, konut gibi,
bol ve ucuz beslenme gibi, şehir içi ulaşımın sağlan-
ması, işçi ve emekçilerin sağlık hizmetlerinden gere-
ğince yararlanması gibi en basit, ama en temel sorun-
ları çözmemektedir. New York, Paris, Londra, Tok-
yo gibi şehirler, en yüksek gökdelenlerle Türkiye'deki-
lere benzer sefalet mahallelerinin yanına olduğu, şe-
hir hayatının işçi ve emekçilere göre değil, bir avuç
parababasının çıkar ve keyfine göre düzenlendiği şe-
hirlerdir. Gangsterlikten, hava kirliliğine; uyuşturucu
madde kullanımı ve kadın ticaretinden, şehir trafiğinin
tam bir tıkanıklık içinde olmasına kadar türlü so-
runlar kapitalizmin aczini ve çürümüşlüğüne tekrar
tekrar ortaya koymaktadır.

"Gerekli tedbirler bızla alınmaz, bunun için şart
olan örgütlü, tutarlı mücadele verilmezse, başta İstan-
bul, Ankara, İzmir, Adana gibi şehirlerimiz de çok ya-
kında sefalet, soygun, karışıklık merkezleri olma
bakımından dünyada ön sıralara geçeceklerdir.

"Örneğin Ankara şehri, büyük bir bızla tam bir
çökmeza gelip dayanmıştır. Ankara halkının üçte ikisi
gecekondularda sefalet içinde yaşamaktadır. Pahalılı-
ğın en hızlı arttığı şehirlerimizden başında Ankara ge-
lmektedir. Belediyenin 250 otobüsünün iki milyonluk
şehrin ulaşımını sağlamaya çabaladığı şehirde trafik
günün çoğu saatlerinde tam bir tıkanıklık içindedir.
Şehrin insanları, iki milyona yakın yurttaşımız, ge-
rekli tedbirlerin alınmaması sonucu, hava kirlenmesi-
yle sağlıklarını yitirmekte, ağır ağır ölmektedirler. Şe-
hin başlıca sorunları burjuvazinin yönetiminde çözüle-
mez hale gelmiştir. Bütün büyük şehirlerde de durum
aynıdır.

"Başta AP ve MHP olmak üzere, gerici, faşist bur-
juva partileri, yurdumuzu içine düşürdükleri bunalmış
ve çıkmaza şehir ve kasabalarımızı da sonuna kadar
gömmekte kendileri için yarar bulmaktadırlar. Milli-

yetçi Cephe partileri için temsil ettikleri sömürücü
azınlığın iktidarı sirdükçe şehirlerin ne duruma düştü-
ğünün önemi yoktur. Onlar Türkiye'yi küçük Amerika
yapmanın, onlar Türkiye'yi faşist Hitler Almanyasına
benzetmenin çalışması içindedirler. Milliyetçi Cephe
partileri için belediyeler, partilerine, ilericilerin, dev-
rimcilerin üzerine saldıkları aldatılmış yandaşlarına iş
kapsıdır. Milliyetçi Cephe partileri için belediyeler ve
öteki yerel yönetimler, işçi ve emekçiler üzerindeki
baskıyı, sömürüyü artırmanın araçlarıdır."

KONUT SORUNU VE SÖMÜRÜ

İzmir Belediye Başkan adayı Gündüz Mutluay da,
emekçi ve dar geliri halkın belli başlı dertlerinden
olan konut ve kira sorununu ele almış, Türkiye'deki
durumun nasıl büyük sermaye ve büyük tekeller tara-
fından yaratıldığını anlatmıştır:

"Büyük tekellerin, boldinglerin, şehirlerdeki, kasa-
balardaki uzantıları da belediye başkanlıklarını, be-
lediye meclislerini ellerinde tutuyorlar. Tüccarlar, yap-
satçı müteahhitler, dolmuş-minibüs ağaları, emlak
alım satımcılarıyla, küçük esnaf ve zanaatkarların hiç
bir hakkını korumaya sözde dernek yöneticileri be-
lediye meclislerini doldürmüşlardır. Bu kişiler şehirler-
de, kasabalarda, trafikten ekme fiyatlarına, mezba-
badan imar planına kadar herşeyi kendi çıkarlarına
göre ayarlamaktadırlar. Hemen hemen bütün belediye-
ler birer rüşvet ve yolsuzluk merkezi durumundadır.

"Aralarında Profilo Holding'in, Eczacıbaşı Hol-
ding'in, Borusan Holding'in, Bodur Holding'in bulun-
duğu en büyük tekeller birleştiler, Toplu Konut Hol-
ding isimli büyük bir şirket kurdular. Bu ve benzeri
büyük şirketler binlerce dönüm araziyi kapatıyorlar.
Orman sahalarına el koyuyorlar. Demir, çimento, bo-
ru ve inşaat malzemeleri karaborsacıları elbirliği ede-
rek malzeme fiyatlarını görülmemiş bir hızla artırıyo-
lar. Bu artış, büyük mülk ve arsa sahiplerinin vurgunla-
rı, oturdukları yerde ceplerine dolan paraları ve mü-
teahhit kârlarıyla yanyana gelince kiralar alabildiğine
yükseliyor. Öte yandan kendisine iki odalı bir gece-
kondu yapan emekçi bile tekeldi şirketlere onbinlerce
lira kaptırmaktadır.

"İnşaat malzemesi yapan birkaç büyük firma, bü-
yük müteahhit, büyük mülk sahipleri halkın konut ih-
tiacından milyarlarca lira kazanıyorlar. Yüzbinlerce
işçi ve emekçi en kötü şartlarda yaşar, başını soka-
cak bir dam bile bulamazken, her şehirde yüzlerce,
binlerce ev ve daire daha yüksek kira getirsin diye boş
tutuluyor. Yüzbinlerce emekçi oturacak, kiraiyacak
ev bulamazken, şehrin ortasında bile arsalar boş du-
rurken, daha büyük kâr hırsıyla her yıl kullanılabildiği
durumdaki binlerce ev yıkılıyor."

SOSYALİSTLER SANAYİLEŞME NİN GERÇEK SAHİPLERİDİR

Bülent ER

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen Sanayi Kongresi "77", 5-7 Aralık 1977 günleri Ankara'da yapıldı.

Ülke sanayinin bugünkü durumunun tartışıldığı ve geleceğe yönelik önerilerin sunulduğu kongrede açılış konuşmasını Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa yaptı. Karababa, Türkiye'de sanayinin dışı bağımlı olduğunu, iktidardaki hükümetin bu bağımlılığı artırdığını, buna bağlı olarak ithalatın durduğu an sanayinin de durduğunu, MC iktidarının yarattığı bunalımın altından kalkamadığını, çıkarlarını korumak için çırpındığını sermaye sınıfının dahi istemlerini karşılayamaz hale geldiğini, ekonomik büyüme için Uluslararası Para Fonu'nun isteği üzerine durdurmak istediğini söylediikten sonra sözlerini şöyle bitirdi: "Meslek odalarının birinci görevi kendi uzmanlık alanlarında ülke sorunları üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırmaktır".

Önceki senelere göre daha az tebliğlenmiş sunulduğu kongrede, ilgi çeken bir de panel vardı. Dördüncü 5 Yıllık Kalkınma Planı'nın konu alındığı panele Tüm İktisatçılar Birliği'nden Cumhuriyetçi, CHP'den Hikmet Çetin, Ankara Sanayi Odası'ndan Doç. Dr. Orhan Işık, İktisadi Kalkınma Vakfı'ndan Teoman Kuyumcu ve İktisatçı Yalçın Küçük tartışmacı olarak katıldı. Diğer tartışmacı Planlama Uzmanı İcen Börtüçene başka bir şehirde olmasa nedeni ile panele katılamadı.

BİR GECE ANSIZIN GELEN BİR BELGE

İlk tartışmacı Hikmet Çetin plan konusunda özetle şunları söyledi: "Planı belirleyecek olan siyasal iktidarların yapısıdır. Siyasal yapı değişmediği sürece yapılacak planlar bir anlam taşımaz. Plan çıkacak mı, çıkmayacak mı tartışmaları yapılırken, bir belge ansızın bir gece geliverdi. Pozitif bilim açısından yasalarla baktığımızda, plan geçerliliğini

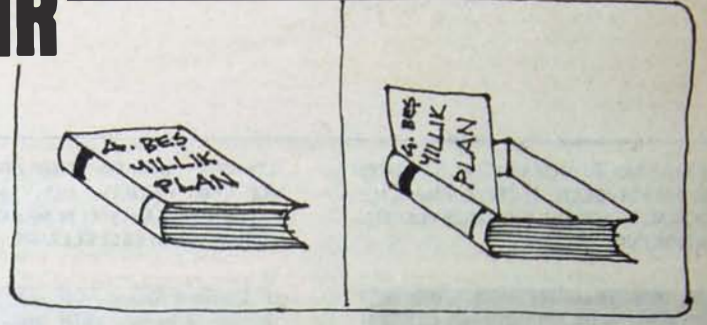
yitirmiştir. Çünkü yasalara göre 30 Kasım'dan önce Meclislere gönderilmesi gerekirdi. Bu durumda şekil açısından 1978 yılı planı geçecektir."

Cumhuriyet Aytulun da, ekonomik alanda bir plandan söz etmek için üretim araçlarının toplumsallaşması gerektiğini, Türkiye'de planlamanın gerektirdiği ön yapının olmadığını ve planın kamu kesimi için emredici özel kesim için ise özen verici olduğunu söyledi.

Orhan Işık sözlerine planlamanın "Fevkalade kompleks" bir olay olduğunu söyleyerek başladı. Daha sonra sözlerine devamla kalkınmanın hürriyetçi demokratik düzende gerçekleşeceğini, başka türlü kalkınanlar da olduğunu ancak onlara inanmadığını, ortada bir planın olduğunu fakat onun yetersiz olduğu, zaten mükemmel olan bir şeyin tabiatla mevcut olmadığını söyledikten sonra sözlerini şöyle bitirdi: "Sanayi, emek, sermaye ve hammaddeden meydana gelir. Bu ekak bir tanımlama değildir. Bir de bilgi, düşünme vardır. Sanayide yaratma vardır. Hammade olmasın, sermaye olmasın, hatta emek olmasın, yaratıcı kişiler olduğu zaman kalkınacaktır. Biz kalkınmanın ucuz çalışmasını yapıyoruz."

Teoman Kuyumcu, planı görmediğini, bu nedenle planın tartışmasına girmeyeceğini, daha önemli bulunduğu katma protokol üzerine konuşacağını söyledi ve özetle planda katma protokolün kaldırılması konusunda tek pasajın olmadığını, kalkınmamız için dışı açılması gerektiğini söyledi ve dışı açılmadığımızdan yakında.

Son tartışmacı Yalçın Küçük, konuşmasına diğer konuşmacılara cevapla başladı. Planlamanın iddia edildiği gibi hiç de kompleks bir şey olmadığını, bilakis çok basit bir çalışma olduğunu, ortada plan yok, onun için tartışmasına girmek anlamsızdır demenin boş şey olduğunu, ortada bir plan taslağının var olduğunu ve çıkacak planın da bu taslaktan farklı olmayacağını, ve dışı açılmadık diye yakarmamız anlamsız olduğunu, çünkü açılmadık bir yerimizin kalmadığını söyledi.

Yalçın Küçük konuşmasına şöyle devam etti: "Hikmet Çetin'in dediği gibi, planlama siyasi otorite meselesidir ancak belli bir sınıfın, işçi sınıfının, siyasi otorite meselesidir. Planlama ekonomiyi bir sınıf olarak elinde tutan sınıfın uzmanlarının seçimidir. Dünyanın hiçbir yerinde işçi sınıfı iktidara gelmeden plan olmaz. İktidar kalkınma hızını düşürmek istiyor, ilericiler kalkınma hızının yüksek tutulmasını savunmak zorundadırlar. İşçi sınıfı iktidarı deniliyor, bunun sadece lafı ediliyor, işçi sınıfı bir gün iktidara gelecek fakat niçin iktidara geldiğinin bile farkında olmayacak. Bu nedenle geleceğe yönelik planlamanın gümdiden yapılması, yol gösterilmesi işçi sınıfı ve emekçilerin taleplerinin dile getirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmayı gerçekleştirecek olanlar da vardır. Bunları yapmadan ah, vah diye yakarmak teslimiyettir."

Panelin ikinci kısmında tartışmacılar beşer dakikalık cevap haklarını kullandılar. Orhan Işık bu bölümün en renkli ki-

şisi idi. Işık şöyle dedi: "Sayın Başkan, Sayın Dinleyiciler: Konuşmalar ilerledikçe bana bir kompleks geldi. Ben buraya Dördüncü Beş Yıllık Planı tartışmak için gelmişim, ancak burada başka şeyler tartışılıyor. Ben şimdiye kadar hiçbir partiye intisap etmedim, zaten herkes bir siyasi partiye intisap ederse o ülke batar. Tüm gelişmeleri ancak bağımsızlar yapar. Yabancı sermayenin bizi sömürdüğünden söz ediliyor. Tabii sömürmek isteyecektir, sömürülmenin yolu aklı kullanmaktır. Aklimızı kullandığımız zaman yabancı sermayeden yararlanılır."

MELİKE DEMİRAĞ İLE ÖĞÜNÜYORUZ

Son olarak konuşan Yalçın Küçük, Demiryolu yaptırma girişimlerinin bize Demirağları kazandırdığını, bugün de Demirağ'lardan Melike Demirağ ile öğündüğümüzü söyledi.

Çocukların gazetesi, gazetenin çocukları

"İşçi sınıfının gazetesi" olduğunu iddia eden bir gazete var. İçeride bazı yazarlar "işçi sınıfı adına" ahkam kesiyorlar. Diğer sayfalar CHP'ye ve CHP'ciliğe ayrılmış. Hergün birinci sayfadan "Ecevit'in ülkeyi nasıl kurtaracağı" anlatılıyor. Hergün birinci sayfada "AP çöküyor", ve "MC yıkılıyor". Hergün gazetenin sınırlı bazı bölümlerinde "ortodoks" yazarlar "işçi sınıfının bilimi" adına CHP'yi sözde eleştiriyorlar. Diğer sayfalarda ise yine "işçi sınıfının bilimi" adına en pespaye CHP şaşakçılığı yapılıyor. Seçimler yaklaştıkça şaşakçılık da arttı.

CHP şaşakçılığı "işçi sınıfı çizgisi" adına yapılıyor. "İşçi sınıfı çizgisi" adına Türkiye'de, Feyizioğlu'na birinci sayfadan yer veriliyor. Sosyalist hareket, şimdiye kadar birinci sayfaya pek çıkmadı. Zaman zaman iç sayfalarda yer alıyor. O da çoğu kez işçi sınıfının örgütü hakkında yalan söylemek için. 13 Kasım tarihli gazetede sosyalist örgüt, haberler arasında yer aldı. Şöyle: "Lice'de AP-MSP ve TİP, CHP'li adaya karşı bağımsız aday destekliyor."

TİP'in Lice'de belediye başkanı adayı göstermemesi, "işçi sınıfının gazetesi" tarafından böyle "haber" haline getiriliyor.

Çocukların bile güleceği bir haber. Ama kendileri de, kendilerinden yana olanlar da çocuklardan farklı değil. "TİP'in AP-MSP ile aynı paralele düştüğü" Diyarbakır'ın bir başka ilçesinde, Ergani'de yaptıkları bunun en açık kanıtı. Üşenmemişler, gece gidip TİP ilçesinin duvarlarına yazı yazmışlar: "CHP'ye oy ver, yaşa İGÖ, UDC'de birleş" vb. vb.

Beynleri bu kadar gelişebilmiş. Bunlara şunu hatırlatmak gerekiyor: Bir sosyalist partinin duvarına yazı yazmak, hangi "siyasal çizgiden" olursa olsun sosyalistlere yakışan bir iş değildir. Bir siyasal partinin duvarına bir gençlik örgütünün adını ve sloganlarını yazmak, ancak çocuklara yakışır.

VAN DEPREMİ

Birkaç yıldır Kürt isyanı için hazırlananlar. İsviçre'de Kürtçe ve Türkçe gazete çıkarırlar, Kürt hükümeti kurma hayaline kapılanlar var. Van ve çevresinde bu hayalçiler bir yıldır toplanmış ve hazırlanmışlar. Türkiyedeki Kürtler isyan edince İran hududundan Kürt-berzani kuvvetleri yardımı gelecekmis ve Van'ı iç harbine sürükleyeceklermiş. Van'ın kula Türk Kültürünü koruyan...

Van depreminin esrarı

Türkiye'de ve diğer ülkelerde, ırkçılığın, şovenizmin ve iğrencini, en pespayesini kimler yapar?

İrkçılığı ve şovenizmi körükleyen burjuvazi olduğu her fırsatta söylenir, tekrarlanır. Ama kimileri de ırkçılığı ve şovenizmi gerçekte kimin körüklediğini, ırkçılığın ve şovenizmin ardında kimlerin olduğunu göremezler. Söylenen sınıfa değil, söyleyene bakılır.

Böyleleri için elimize bir belge geçti. Belge, Türkiye'nin çarpık kapitalizminden milyonlar vuran, kentleşme olgusu ile birlikte çarpık kapitalizminden milyonlar vuran, kentleşme olgusu ile birlikte keselerinin taşarcasına dolmasından memnun yapsatçıların, inşaatçıların dergisi. Adı, "İstanbul İnşaat Mühendisleri Dergisi". İçinde "ilerici" kişiler yazılır da var. Oktay Akbal'ın bir hikayesi, "ilerici" eski kültür bakanlarından Talat Halman'ın bir yazısı da yer alıyor. Ama asıl ilginç olan bu yazılar değil.

Asıl ilginç olan Van depremi ile ilgili "müthiş" bir değerlendirmedir. Derginin 20. sayfasında Van depreminin ardında

ki "neden" aynen şöyle anlatılıyor:

"Birkaç yıldır Kürt isyanı için hazırlananlar, İsviçre'de Kürtçe ve Kürtçe gazete çıkarırlar, Kürt hükümeti kurma hayaline kapılanlar var. Van ve çevresinde bu hayalçiler bir yıldır toplanmış ve hazırlanmışlar. Türkiye'deki Kürtler isyan edince İran hududundan Kürt Barzani kuvvetleri yardımı gelecekmis ve Van'ı iç harbe sürükleyeceklermiş. İsyan onbeş gün kala Türk milletini koruyan ulu tanrı bir zelzele ile işi halletti. Gariptir ki bu zelzeleden çoğunlukla Van ve çevresinde isyan çıkarmak için toplananlar ölecek cezalarını bulmuşlar."

Zelzele ile Kürt halkı arasında kurulan bu ilginç ilişkiden sonra Mühendisler dergisi, aynı yazıda Şil'i'ye de uzanıp "Allende'yi kendi halkının linç ettiği" gibi ilginç bir "keşif" ile buluyor.

Burjuvazinin düzeni demek tüm ahlaki değerlerin sınıf çıkarları adına bir yana itildiği düzen demek. İğrenç ve utanmaz olan, yalnızca bu satırları yazan değil. Bir bütün olarak onun ve böylelerinin sınıfı.

"DEMOKRATİK SOL'DA DEMOKRASİ NASIL İŞLİYOR?"

Geçtiğimiz hafta yapılan mahalli seçimlerden önce partiler yoğun iç gelişmelere sahne oldular. Öncekimlerin büyük ilgi çektiği, çeşitli kongre ve delege oyunlarının oynandığı partilerden biri de hiç kuşkusuz CHP. Özellikle Doğu illerinde ve bu arada Diyarbakır'da seçim öncesi ilginç gelişmeler oldu CHP'de.

HERŞEY AĞALAR İÇİN

CHP Diyarbakır il örgütünde, kongre oyunları, ihraçlar, tasfiyeler, vetolar Haziran genel seçimlerinin çok öncesinde başlamıştı. CHP genel seçimlerden önce Doğu'nun önde gelen birçok şeyh ve ağası ile temaslarda bulundu. Dahası, MSP, AP ve DP gibi bazı partilerden oy getireceği umulan ağalar transfer edildi. Bu ağaların partide yerlerini alabilmeleri için, tabandaki ilericiler demokrat unsurların tasfiyesinden çekinilmedi.

CHP'nin daha açık olarak Doğu'da görülen bu politikasını, yalnızca Doğu'nun özelliklerinden kaynaklanan bir politika olarak görmemek gerek. CHP'nin Türkiye ölçeğinde izlediği büyük sermayeye yaslanma politikası Doğu'da da büyük sermayenin egemenlik ortağı ağa ve şeyhlerle işbirliğini getirdi.

TRANSFER BOMBALARI ÇARPIŞIYOR

Genel seçimler öncesinde uygulanan bu politika, yerel seçimler ortamına gi-

lmesiyle yeniden kızıştı. Yerel seçimlerden hemen önce, Diyarbakır il örgütü bir anda hareketlendi. Hareketlilik, DP'den transfer edilen Hasan Değer ile bağımsızlardan transfer edilen şeyh Eşref Cengiz arasında aday saptama savaşına ilişkin. Bu mücadele, Hasan Değer'in başarısı ile sonuçlandı.

CHP, Değer'i genel seçimlerden önce DP'den transfer etmişti. Bu transferle birlikte iki amacı gerçekleştirmek istiyordu: Birincisi, egemen sınıfların CHP'den beklediği işlevi tamamlamak; yani büyük sermaye ve egemen güçler için "sigorta" teşkil edecek isimleri almak. İkincisi ise özellikle tabanda yer alan ilericiler, dinamik ve demokrat unsurların sesini, bunların aracılığı ile kısalmak. Hasan Değer'in transferi, bir açıdan bakıldığında gerçekten yerinde olmuştur. Hasan Değer'in "etkin" denetimi altında, ilericilerin, demokratların CHP içindeki sesi başarı ile kısıldı. Değer, AP'li iken Ensarioğulları'ndan epey baskı görmüş, hayli oyuna getirilmişti. Değer, onlardan öğrendiklerini CHP'li ilericilere karşı uyguladı.

İLLA DA BİR AĞA

CHP yerel seçimlerden önce, Diyarbakır'da ne yapıp edip bir "ağa" bulmak

istiyordu. Hasan Değer'in transferi ile bu istek gerçekleşti. Hasan Değer, tabi Eyyüboğlu-Topuz kurmaylarının bilgi ve onayında, Diyarbakır'da ipleri eline geçirmekte gecikmedi. Ayrıca, genel merkezle ilişkilerini de pekiştirmeye özen gösteriyordu Değer. Genel merkez ekibi ile ailevi düzeyde ilişkiler kurdu. Kiloda hafif ama pahada ağır hediyeleri birbiri ardına Eyyüboğlu'na yolladı. Bu karşılıklı ilişkiler sonucunda, Diyarbakır'ın göbekçi ekiple bağları daha da pekişmiş oldu.

Ne var ki, delege oyunlarına rağmen, genel seçimlerde liste başı olamadı Hasan Değer. Daha önce sözü edilen ilişkiler ve pekiştirmeler, Değer'in liste başı olmasını sağlayamamıştı. Birçok demokrat unsurun CHP'den tasfiyesine ya da uzaklaşmasına neden olan Değer, sonunda kendi de kaybetmişti.

ARA BULUNAMIYOR

MC koalisyonundan önce CHP hükümet kurabilmek için bağımsız şeyh Eşref Cengiz'i transfer etti. Cengiz'in, müritlerinden oluşan geniş bir tabanı var. Cengiz'in bu gücü, Değer'i giderek rahatsız ediyordu. Değer'le Cengiz'in arasını bulma çabaları ve buna yönelik olarak genel merkezin araya girme-

si de para etmedi. Genel Merkez görevlilerinin sık sık Diyarbakır'a uğramaları da ilişkilerin düzelmesine yetmiyordu.

Çatlaklık, mahalli seçimlere yönelik aday yoklamalarında daha geniş boyutlara ulaştı. Genel merkez tarafından hazırlanan belediye ve il genel meclisi adayları Hasan Değer tarafından değiştirilerek seçim kuruluna verildi. Daha sonra listeler yeniden geri alındı. Bilindiği gibi olaylar bir adayın öldürülmesine kadar tırmandırıldı.

CHP Diyarbakır örgütündeki çalkantı, seçimlere az bir zaman kala durulmuş benziyordu. Belediye başkan adayı olarak Recai İskenderoğlu'na karar kılınmıştı. Değer, İskenderoğlu'na da karşı. Bu nedenle İskenderoğlu, Diyarbakır'a hemen hemen hiç uğramadı. Umud olarak, CHP'nin Diyarbakır'da yapacağı bir mitinge bel bağlamıştı. Ecevit'li bir miting, CHP'nin Diyarbakır'daki durumunu belki kurtarabilirdi.

Quo Vadis Cumhuriyet

Türkiye'nin toplumsal yaşamında önemli bir yeri olan ve önemli bir yeri olması gereken Cumhuriyet Gazetesi'ne "Quo Vadis" diye sormak gerekiyor. Bu soruyu okuyucular da soruyorlar. Cumhuriyet Gazetesi'nin tirajındaki hızla düşüş, okuyucuların da bu soruyu sorduklarını gösteriyor. Cumhuriyet Gazetesi, bir zamanlar Halk Partisi'nin çıkardığı Ulus Gazetesi'ni model olarak aldıkça okuyucu kaybediyor.

FAŞİST PARTİYE YER

"İlericiyiz" demekle ilerici olunmaz. İlerici olduğuna iddia eden bir gazete faşist partiye sayfalar dolusu yer açmaz. Cumhuriyet Gazetesi'nin eski gazetecisi Adana'daki belediye başkan adaylarını tanıttı Cumhuriyet Gazetesi'nin kesip kesip yıldız yaptığı bu gazeteci, bütün seri boyunca sosyalist adaylara hiç yer vermedi. Adana ile ilgili sayfada ise ilerici adayların küçük birer "şekilleri" de yayınlandı. "Bayram değil seyran değil, eniştem beni niye öptü" diye düşünenler, yazıyı okuyunca, nedeni buldular. Yazı tümüyle MSP, CHP ve MHP propagandasına ayrılmış. İlerici adayların ne adları, ne partileri, ne bir tek kelime ile sözleri yer alıyor. Faşist partinin adayının görüşleri, faşist partinin il başkanı, 12 Mart döneminde Nihat Erim'in koruma amirinin sözleri "ilerici" gazetenin sayfasını dolduruyor. Bu da "ilericilik" oluyor. Kimse kimseyi kandırmaya kalkışmamalı.

TÜRKEŞ'E BİR MUHABİR

"İlerici" gazete Türkeş'e bir muhabir veriyor. Seçime giren sosyalist hareketin sözcülerinin demeçlerine yer vermeyen, bunları birer cümle ile "demokratik kuruluşlar" haberleri içine serpen "ilerici" gazete Türkeş'e bir muhabir veriyor. Bu muhabir de haber veriyor. Faşist partinin yayın organı Her günün manşeti ile "ilerici" Cumhuriyet'in haber başlığı aynı oluyor.

İlericilik bu kadar şekilsiz değil. Halk Partisi Genel Başkanı, Türkeş ile işbirliğini artırma yollarını ararlarken, sözü "tek başına MHP suçlu değil" demeye vardırırken, "ilerici" Cumhuriyet Gazetesi'nin artık sınırlarının iyice bozulduğu yapmış olduğu telefonların nezahatından anlaşılacak yazar Uğur Mumcu şöyle yazıyor: "Öyleyse, iki olasılık söz konusudur. Ya, gerçekten bu örgütlerle, MHP arasında eylem birliği söz konusudur, ya da bu 'uydu örgütler' MHP Genel Başkanı Türkeş'in buyruklarında, kendi başlarına eylem koymaktadırlar. Yani, Türkeş'in sözü bu örgütlere geçmemektedir. Örgütler, büyümüş, büyümüş ve Türkeş'in boyunu aşmıştır." İşte böyle olmuş. Ecevit de böyle düşünmeye başlıyor. Ama bu düşüncelerle yazılanlar "ilericilik" ile bir ilişkisi kalmıyor.

DERİNLEMESİNE ÖRGÜT YOKMUŞ

Türkeş'i aklama yönünde bu önemli adım 5 Aralık 1977 tarihli Cumhuriyet'te yer alıyor. 9 Aralık Cuma günü Cumhuriyet'in bir sayfası ise İstanbul'daki CHP adaylarına ayrılmış. "İstanbul İlinde 34 Başkan Seçilecek" başlıklı sayfayı CHP adayları süslüyor. İsteyen istediği gibi süslenebilir. İstanbul'da işçi sınıfı partisinin seçimlere girmediğini varsayabilir. Seçimlere girmeme-

sini de isteyebilir. Fakat biraz dürtüst olmak koşuluyla. Bir sayfayı CHP adayları ile süsleyeceksiniz. Sonra aynı gazetenin ikinci sayfasında İlhan Selçuk imzasıyla şunları yazacaksınız: "Ne var ki bu seçimlerde sosyalist partilere verilecek oyları, ülkemizdeki sosyalizmin güç göstergesi saymak da yanlış yorumlara yol açabilir. Seçim demek, bir bakıma örgütlenme demektir. Sosyalist partiler Türkiye çapında derinlemesine bir örgütlenmeyi gerçekleştirmiş değiller." İstanbul'da seçime giren işçi sınıfı partisini, belediye başkan adaylarını, meclis adaylarını, örgütünü bile görmeyeceksiniz ve sonra "derinlemesine örgüt yok" diye üzüleceksiniz. Gazetenin çıktığı İstanbul'daki örgütü görmeyeceksiniz, sonra da "örgüt yok" diye gözyaşı döküleceksiniz. Buna "timsah gözyaşları" dendiği daha önce açıklandı.

CUMHURİYET ÖNEMLİDİR

Eğer Halk Partisi bir gazeteyi yaşatabilseydi Ulus Gazetesi yaşardı. Cumhuriyet Gazetesi, bugün Cumhuriyet Gazetesi'nin politikasını çizenlerin sandıklarından ve anlayabildiklerinden daha önemlidir. Cumhuriyet Gazetesi'nin yönetenler Cumhuriyet'in önemini anlamakta gecikmemelidir. Halk Partisi, ilericilerden aldığı oyu MHP ve AP ile işbirliğinde bir pazarlık gücü olarak kullanıyor. Cumhuriyet Gazetesi ise bugünkü politikası ile ilerici okuyucuyu uluslararası sermayenin sözcüsü ve faşist partinin reklam bütenini olan Milliyet Gazetesi'ne kaptırıyor. Eğer izledikleri politikanın bu sonuçları verdiğinden kuşku duyuyorlarsa, dağıtım şirketinden tirajlarını öğrenebilirler. Cumhuriyet Gazetesi'ni yönetenler, kendi güçlerini abartanların sürekli olarak güç kaybettiğini anlamak durumundadırlar.

Raşit KAYA

Yönetmek ve "politika" yapmak kralların, sultanların ve çevrelerinin hakkıydı. Hükümlerlik deniyordu. Uzun süre böyle sürdü. Sonraları tacı, tahtlı krallar gitti, para kralları geldi. Sonraları "politika" iç ve dış politikaya karıştı, katıldı. İç politika bir anlamda görece olarak demokratikleşti. Bu, toplumsal gelişmenin, sınıf mücadelelerinin doğrudan bir ürünüydü. Dış politika daha uzun yıllar geniş kitlelerin müdahalelerine kapalı kaldı. Dar anlamıyla bir devletin dış ilişkilerini belirleyen dış politika uzun yıllar bütün bir ulusa mal edildi. Dış politika ile onu belirleyen siyasal iktidar arasındaki çıkar bağlantısı, sınıfsal temeller, kitlelerin bilincinden, gözünden saklanabiliyordu.

Dış politikanın uzun süre geniş halk kitlelerinin ilgi alanı dışında tutulabilmesinin, ülke içinde siyasal iktidara sahip egemen sınıf ya da sınıfların çıkarları ötesinde tüm ulusa maledilebilmesinin temellerinde dış ilişkilerin bazı özellikleri bulunmaktadır. Bu özelliklerin birincisi, dış ilişkilerin niteliği gereği, geniş halk kitlelerinin dış politikanın günlük yaşamla ilişkilerini daha güç kurabilmesi, kavrayabilmesidir. İkinci özellik ise dış politikanın bir devletin, başka devlet ya da devletlerle ilişkilerini konu alması nedeniyle şoven, milliyetçi duygular, eski deneyimlerden kalan kin, nefret kalıntılarının siyasal iktidarcı sömürülmesi gibi demogojiyeye daha açık, duyarlı bir yapı göstermesidir. Bu duygu ve inançların halk kitlelerinin günlük yaşamları içerisinde snanması ise kolayca erişilebilen bir olanak değildir.

DIŞ POLİTİKA SINIF MÜCADELELERİNİN BİR GÖRÜNTÜSÜDÜR

Böylelikle, uzun yıllar, ülkelerin egemen sınıflarının çıkarlarını belirleyen dış politikalar bütün bir ulusun çıkarları olarak sunulabiliyordu. Günümüzde durum büyük ölçüde değişti. Artık geniş kitleler dış politikayı dayandığı temellerle birlikte değerlendirebiliyorlar. Günümüzde uluslararası ilişkilerin görünümü toplumsal gelişme ile, sınıf mücadelelerinin kazandığı yeni boyutlar ile değişti. Bilimsel ve teknik gelişmeler, ülkeler arasındaki ilişkileri yoğunlaştırdığı gibi, geniş kitlelerin bu gelişimden haberdar olmasını ve daha yoğun etkileşmesini sağladı. Uluslararası düzeyde ilişkilerin temelini sınıf mücadelelerinin bir görüntüsü olduğu yaşam içinde belirledi. Dış politikanın değerlendirilmesindeki bu değişiklik kitlelerce benimsendiği, dış politikanın anlam ve niteliği anlaşıldığı ölçüde iç politika da yeni açıklıklara kavuştu. Dış politika iç politikayı aydınlatır oldu. Dün Angola bu konuda bir okuldu, bugün Mısır örnek bir laboratuvar. Çünkü, son günlerin en önemli uluslararası politik gelişmesi olan İsrail ziyareti, Sedat'ın başta Filistin ve Mısır Halkları olmak üzere tüm Arap Halklarına ihanetidir.

SEDAT'IN İSRAİL'İ ZİYARETİNİN AMACI

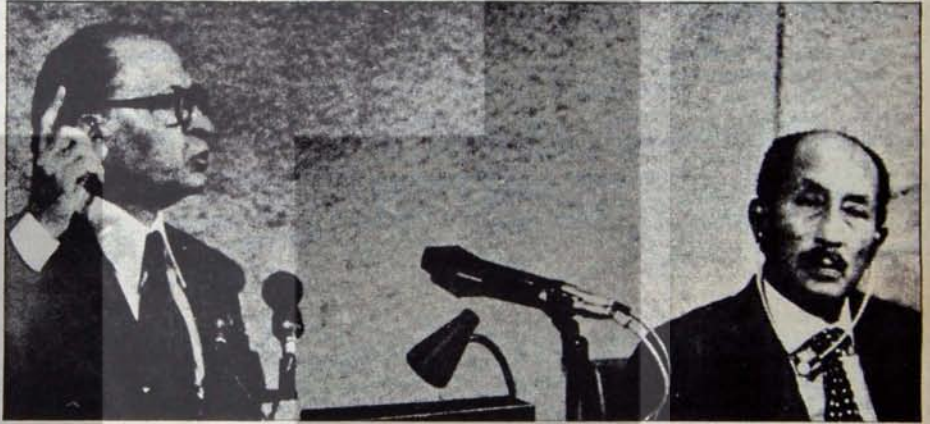
Sedat'ın İsrail'e gidiş amacı, tüm saptırına çabalarına rağmen bütün ilerici, demokrat, yurtsever kişi ve güçlerce kolaylıkla görülebilir. Ortadoğu sorununun kazandığı boyutlar, sorunun çözümü için ilerici güçlerin mücadelesi dünya demokrat kamuoyunun sorunun ne olduğunu bilmesini sağlıyor. Böylelikle, Ortadoğu bunalımının temelinde emperyalizmin bölge halklarını köleleştirme amacının ve sionist güçlerin yayılmacı emellerinin yatığı, Sedat'ın attığı adımların mücadeleyi bölerek, Arap Halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine indirilmiş bir darbe olduğu açıkça görülebilir, ve öyle değerlendiriliyor. Ancak sorunun ilk anda görülmeden başka yönlerini incelemek, bu "tarihi ihanet" in gerçek temellerinin açıklığa, bütünlüğe kavuşması açısından son derece önem taşımaktadır.

MISIR'DA İÇ GELİŞMELER

Sedat'ın son adımlarını, özellikle kendi iktidarı ile belirginleşen, Mısır'daki gelişmelerin doğal bir uzantısı olarak değerlendirmek gerekir. Nitekim, Sedat iktidarı ile birlikte, "üçüncü yol" arama çabalarının iflası ve güçlenen büyük burjuvazinin iktidarı noktalınmaktaydı. Mısır'da daha sonraki iç ve dış politik gelişmeler bu temel gelişimin uzantılarıdır. Sedat iktidarı ile birlikte ülke iç politikasında iki düzeyde gelişim görülmektedir. İlk olarak ülke ekonomisinde büyük sermayenin istemleri doğrultusunda düzenlemeler ve değişiklikler yapılmıştır. Bu düzenleme ve değişikliklerin özü, oldukça ileri düzeye erişmiş olan kamu sektörünün kısıtlanması, özel sektörün geliştirilip, egemen durumunu perçinleyecek ekonomik ve hukuki önlemlerin alınmasıdır. Bu uygulamaların temel amacı uzantısı da yabancı sermaye yatırımlarına geniş izinler tanımasıdır. Gelişmelerin ikinci düzeyi

SEDAT'IN "BARİŞ"İ, HALKLARIN ÖZLEDİĞİ BARİŞ DEĞİLDİR. DÜNYA İLERİCİ GÜÇLERİ, TÜM DEMOKRATLAR, YURTSEVERLER, SEDAT'IN GİRİŞİMLERİNİN ARAP HALKLARININ EMPERYALİZME KARŞI ULUSAL VE TOPLUMSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNE İHANET OLDUĞUNU BİLİYOR. SEDAT'IN GİRİŞİMİ İŞBİRLİKÇİ SERMAYE İKTİDARLARININ ULUSAL ÇIKARLARA İHANETİNİN SUÇUSTU BELGESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLİYOR.

SEDAT'IN İSRAİL GEZİSİ, SERMAYE İKTİDARLARININ HALKA İHANET ÖRNEĞİDİR

İHANETİNİN HESABINI MUTLAKA VERECEK

ise ülkenin yönetici ekibinden ilerici unsurların temizlenmesi ve tüm ilerici hareketler üzerinde yoğunlaşan politik baskılardır.

Bu oluşum ile birlikte emperyalizme ve sionizme karşı mücadele, Mısır egemen sınıfları için bir amaç olmaktan çıkmakta, daha fazla kâra yönelik politikalarını yönlendirme ve kitlelere kabul ettirmede önemli bir araç görünümü almaktadır. İsrail saldırılarına karşı yurdun ve tüm Arap halklarının korunması sorununa egemen sınıf olan burjuvazinin kendi egemenliğine kitleler arasında destek bulmasının yollarından birisi olarak bakılmaktadır. Aynı dönemde Mısır'ın dış ekonomik ve politik ilişkileri, başta ABD ve F. Almanya olmak üzere emperyalist ülkelere yönelmiş, sosyalist ülkeler ile ilişkileri ise gevşemiş, askıya alınmıştır.

MISIR'DA YOKSULLUK VE BASKILAR ARTIYOR

Bu yeni yönelim sonucu önemli olan, büyük burjuvazi iktidarında ülkenin, halk kitlelerinin ne duruma düşüklerinin belirlenmesidir. Ülkenin, emekçilerin içine düştüğü durum bu yılın Ocak ayında sokaklara dökülen binlerce kişinin haykırışlarında ifade buluyor. Gerçekten de, Mısır şu anda tarihinde görülmemiş bir bunalıma itilmiş durumdadır. Ülkenin dış borçları 4 milyar Sterlin'i aşmış, fiyatlar başdöndürücü bir hızla artmakta, işçiler, emekçiler, büyük sefalet koşullarına itilmiş bulunmaktadır. Gericici Suudi Arabistan ve Kuveyt'in 500 milyon Marklık kredileri, İran, F. Almanya ve ABD'nin 480 milyon dolarlık "ekonomik yardımları" bu bunalımı hafifletmeye yetmemektedir. Bu yardımlardan yararlanan, yalnızca ülke egemen sınıfları olmaktadır. İşte bu nedenle 18-19 Ocak günü kendilerine daha "liberal" bir rejim vadedilen Sedat rejimine karşı sokağa dökülen kitleler, "aç karnına liberalizm olmaz, Sedat, et ateş pahası" diye bağırıyorlardı. Büyük sermaye liberalizminin bu sözlerle cevabı açtıkları ateş ve tam 79 ölü ve yüzlerce tutukludan başka bir şey olmadı.

Sedat işte bu koşullarda İsrail'e gitti ve "bir daha

savaş" yapmıyacağını söyledi. Barış, tüm insanlığın, bütün halkların özlemi. Ama Sedat'ın "barışı" halkların özlediği barış değil. Sedat'ın bu yıl vazgeçtiği bir başka savaş daha var. Ondan söz etmek yararlı olacak, çünkü Sedat'ın vazgeçtiği "savaş" bu türden bir savaş.

SEDAT'IN VAZGEÇTİĞİ SAVAŞ

Bu yaz Mısır'da ilginç bir "savaş" yaşandı; *Karpuz Savaşı*. Karpuz, Mısır'ın sığağında, besleyici değeri olmamakla beraber, karın doyurucu, serinletici özellikleri nedeniyle önemli bir tüketim maddesi. Kuru ekmeğe gibi. Bu yaz Mısır'da büyük bir "karpuz" kıtlığı yaşandı. Karpuz fiyatları inanılmaz biçimde arttı. Karpuz normal piyasada bulunmaz oldu, karaborsaya düştü. Hükümet duruma "müdahale etmek" ihtiyacını duydu. Karaborsacılar karşı amansız bir mücadele (!) açıldı. Karpuz fiyatları normal olarak 2 Mısır lirasından daha düşüktü. Hükümet karaborsada 16 liraya yükselen fiyatları narh koydu. Karpuz fiyatı 4 lira olarak belirlendi. Mısır'da o tarihte bir işçinin aylık ücretinin 100 lirayı bulmaması fiyatlar hakkındaki bir gerçek. "Karpuz savaşı" iki aydan fazla sürdü. Sonra Sedat iktidarı savaştan vazgeçti. Çünkü karaborsanın büyük para bazarlarının isteğiyle düzenlendiği ortaya çıktı. Resmi fiyat 8 liradan piyasaya bol miktarda karpuz verildi. Sedat daha çok "kâr" için savaştan "vazgeçmeye" böyle alıştırdı.

MISIR BÜYÜK BURJUVAZİSİ İHANET ORTAMINI HAZIRLIYOR

Sedat'ı savaştan böylece vazgeçmeye alıştıranlar, İsrail'e savaştan vazgeçilmesinin ortamının hazırlanmasını da üstlendiler. Bu görev son yıllarda büyük etkinlik kazanan *Vafd* Partisine düştü. *Vafd*, Mısır büyük burjuvazisinin "illegal" partisi. Ancak, özellikle yayın organları ile, mevcut koşullarda serbestçe faaliyetine kimse karışmıyor. Partinin Mısır el Kınana adlı günlük gazetesinin satışı oldukça yüksek. Partinin yayınlarında izlenen politika özete şöyle; Mısır'ın bugünkü sorunlarının kaynağı olarak belirlenen Nasir ve

Filistin Halkının mücadelesi yok edilemez!

yandaşlarına karşı etkin bir saldırı, Sedat rejiminin övülerek desteklenmesi, ancak tek kusuru olarak özel sektöre açılma politikasının (infıtah) gereğince geliştirilmemesinin eleştirisi. Parti'nin özel talepleri ise, Komünist Partisi dışında "çok partili" bir rejime geçilmesi ve Sovyetler Birliği ile ilişkilerin tamamen koparılması. Bunun için geniş bir anti-komünist kampanya yürütülmekte. Aynen şöyle deniyor. "Arap Halkının gerçek düşmanı yahudiler olmayıp, bize öldürücü darbeyi indirmek isteyen beynelmül komünizmdir." Bu temellerden hareket eden Mısır büyük burjuvazisi Sedat'ın İsrail gezisinin ilk haberlerini de kendisi vermiştir. 4 Kasım tarihli Mısır el Klna gazetesinin İsrail'e Cenevre Konferansından önce "tarafsız bir başkentte" bir ön çalışma komitesinin kurulmasını öneriyordu. Bu öneri İsrail basınınca derhal benimserenek geliştirildi. Sedat'ı İsrail'e uçuran adımlar böyle atıldı.

Sedat'ı İsrail'e koşturan nedenlerin bir başka dizisi de uluslararası planda gelişmeler, giderek daha fazla bütünleştiği emperyalist sistemin gereksinimleridir.

EMPERYALİSTLERİN AMACI

Bunalımı ülkelerinden ihraç etmek isteyen büyük emperyalist güçler, yayılma alanlarını genişletmek, pekiştirmek istiyorlar. Bunun için sürekli olarak politik ve ekonomik saldırılar düzenlemekteler. Özel olarak da, petrol bunalımı nedeniyle, petrol üreticisi ülkeler arasındaki dayanışmayı kırmak da bu güçlerin baş hedefleri arasında yer alıyor. Bu dayanışmanın temelleri büyük ölçüde Arap halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerine bağlıdır. Bu mücadeleleri indirilebilecek darbeler, dayanışmanın çökertilmesinde önemli bir araç olarak kullanılabilir. Bu nedenlerle emperyalizm için Ortadoğu'da yeni bir düzenlemeye gereksinim vardır. Öte yandan, uluslararası ilişkiler emperyalizmin tek tarafı yön verdiği ilişkiler değildir. Dünya ilerici, demokrat, barışçı güçlerinin ağırlıklarını da unutmamak gerekir. Bu güçler de Ortadoğu'da sürekli bir barışın, bölge halklarının çıkarları doğrultusunda gerçekleşmesi için mücadele etmekte. Bu mücadelenin boyutları da emperyalizme yeni bir düzenlemeyi dayatıyor. Ekim ayın başında Sovyetler Birliği ve ABD Cenevre konferansının yeniden toplanması için ortak bir çağrıda bulunuldu. Çağrı ile, barışın gerçekleştirilebilmesi için olumlu unsurlar getirildi. Filistin halkı ve onun meşru temsilcisi FKÖ'nün hakları kabul edildi. Bu dünya barışçı güçlerinin emperyalizme dayattığı bir sonuçtu. ABD'nin, hakimiyeti altında bulunan ülkeler halklarına, belli bir barışçı imaj vererek bu ülkeler egemenliklerini kendi halk kitleleri önünde bir ölçüde rahatlama zorunluğu da çağrının içeriğinde rol oynadı. Bu durumda emperyalizm için, kabullendiği çağrı ilkelerinden kurtulmasına olanak verecek yeni manevralar gerekmektedir. Bunun tek yolu ise, Arap Halklarının bölünmesi, yeni verilmiş durum ışığında çözümün emperyalist güçlerin çıkarları doğrultusunda olmasının reddi ortamının hazırlanmasıdır.

Son olarak üzerinde durulması gereken nokta, Mısır'ın içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal bunalımdan çıkışın sistem içinde çözümlerinin olmayışı nedeniyle, Sedat rejiminin, kitlelerin artan hoşnutsuzluklarını yönlendirebileceği yeni alanlar arayışı içinde oluşudur. Sedat iktidarı halkın içinde bulunduğu yoksulluğun kaynağı olarak içinde bulunan savaş ekonomisini göstermektedir. Böylelikle Ortadoğu'da, Mısır egemen sınıflarının ve emperyalizmin çizdiği, çözüm biçimine Mısır halkının tepkileri bir ölçüde azaltılmış olacaktır.

BÜYÜK SERMAYE VE EMPERYALİZM SUÇÜSTÜ YAKALANDI

Sedat'ın İsrail'e yaptığı gezinin ve sonraki gelişmelerin nedenleri kısaca böyle. Ancak Filistin halkının mücadelesinin haklılığı uzun mücadeleler sonucu milyonların gönlüne bir kez yerleşmiş durumdur. Bu nedenle, bu mücadeleye ihanet eden dış politika aynı zamanda bu ihanetin gerçek temellerini; Mısır büyük burjuvazisini ve emperyalizmi tüm ülkelerin işçileri, emekçilerinin gözünde suçüstü yakalıyor. Sedat'ın ihanetinin belkide tek "kazanç" sayılabilecek yönü de buradadır.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri için bu "kazanç" çok daha açık olarak ortada. Çağlayangil, Sedat'ın ihanetini yakından incelemek için Mısır'a gitti. Daha doğrusu gönderildi. Türkiye'de sermaye iktidarı, Mısır büyük burjuvazisine açık destek sağlama görevini üstlendi. Bu arada kendisi için yararlı deneyimler elde edeceğinden kimsenin kuşkusu olmasın. Örneğin, yarı Kıbrıs'ta bugünkü durum, emperyalizmin ve ilgili ülkelerin sermaye iktidarlarının gereksinimleri doğrultusunda değiştirilmek istenirse, bu deneyim iyi bir örnek olabilir.

Cenevre Konferansı'nın Filistin ve Ortadoğu sorunlarını görüşmek üzere yeniden toplanması çalışmalarını yoğunlaştığı bir zamanda, Mısır devlet başkanı Sedat'ın İsrail'i ziyareti ile başlayan gelişmeler son günlerin en önemli uluslararası politik hareketi olmaktan devam ediyor. Emperyalizmin, bölgedeki ülkelerin işbirlikçi gerici iktidarları ile ortaklaşa hazırladığı usta bir oyunun sonucu olduğu kuşku götürmeyen bu gelişmeler, geçtiğimiz hafta yeni boyutlar kazandı. Bir yandan, Sedat'ın ihanetine karşı mücadeleyi kararlı olarak sürdürmek isteyen ülkelerin, FKÖ ile birlikte, Libya'da yaptıkları toplantı, Suriye'nin ikircikli tavır sonucu tam bir başarıya ulaşamazken, öte yanda Mısır, ABD ve İsrail'le birlikte, attığı ihanet adımlarını daha ilerle götürmek için yeni bir toplantıya hazırlanıyor. Başka bir gelişme de Suudi Arabistan, Ürdün gibi ilk anda, ihanetin berraklığı karşısında açık tavır alamayan gerici Arap rejimlerinin devreye girerek için hazırladıkları gözlemleniyor.

Tezgahtanan bu oyunların, emperyalizmin stratejik hedefleri doğrultusunda tüm Arap halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerine yönelik bir saldırı olduğu biliniyor. Ancak, bu saldırının baş ve ilk hedefinin Filistin Halkı'nın Ulusal Kurtuluş Hareketi olduğunda kimsenin kuşkusu bulunmaz.

Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin emperyalizm ve ona bağımlı, gerici Arap rejimlerinin baş düşmanı olmasa elbette nedensiz değil. Bu durum, yok edilmek istenen bir halkın var olma mücadelesi ve bu mücadele içinde ulaştığı boyutlar ve kavuştuğu yönelimden kaynaklanıyor.

Filistin ulusal kurtuluş hareketinin çok zengin ve eski bir mücadele tarihi vardır. Mücadele daha 1911 yıllarına, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş dönemine kadar uzanır. 1. Dünya Savaşı ve 1917 Büyük Ekim Devrimi'nin başarıya ulaşarak, emperyalizmin Ortadoğu'yu paylaşım planlarını açıklaması, bu ilk mücadelelere yeni boyutlar kazandırmıştır. Başlangıçta, hareket, Filistinli Arapların kongreleri ile yönlendirilmekteydi. Bölgedeki Arap şeyhlerini bir araya getiren bu kongrelerde, İngiliz mandas yanlılarından, ulusal bağımsızlıklarına kadar çeşitli görüşler temsil edilmekteydi. Hareketin ortak programı 1919'da Kudüs'te toplanan ilk kongrede belirlenmişti. Bu program günümüz için ilginç olan noktası, 7. maddede yer alan, "yahudi asıllı Filistinlilerin, Araplarla ortak hak ve sorumlulukları" olduğu hükmüdür. Gerçekten de Filistin'de ulusal kurtuluş mücadelesi uzun yıllar Arap ve Yahudi Filistinlilerce ortak olarak yürütülmüştür. Esasen 1. Dünya Savaşı öncesi ancak % 8 olan yahudi nüfus, 1922'de % 11'i, 1929'da % 16'yı, 1935'te % 28'i bulmuştur. 1935 yılına kadar bölgedeki Arap Filistinlilerin Yahudilere karşı hiçbir girişimlerinin olmadığı resmi İngiliz raporlarıyla bile kanıtlanmıştır. (Peel Raporu)

Ancak daha sonraları İngilizlerin tıpkı Kıbrıs'ta da olduğu gibi, tezgahladıkları oyunlara 1936 yılından itibaren Arap-Yahudi çatışmaları başlamıştır. 2. Dünya Savaşı ile yeni güçlerle yahudi nüfus artarken bu çatışmalar da yoğunlaşmıştır. Çatışmaların yoğunluk kazanmasını İngiliz hakimiyetinin sonlarında yer alması "böl ve yönet" politikasının bir sonucundan başka birşey değildir.

29 Kasım 1947'de BM kararıyla Filistin'de biri Arap diğeri Yahudi iki ayrı devlet kurulmuştur. Kuruluşla birlikte çıkan savaşta Filistin Arap Devleti, Ürdün ile İsrail arasında paylaşılmış, böylece Filistin Arap halkı yurtsuz bırakılmıştır. Filistin sorununun temeli Filistin Arap Halkının yurtsuz bırakılmasıdır. BM kararlarına göre 14.100 km² olarak belirlenen İsrail sınırları, 1948'de 20.700 km²'ye çıkmış olup bugün 102.000 km² dir.

Zorla yurtlarından koparılan Filistin Arap halkı uzun yıllar emperyalizmin güdümündeki gerici Arap rejimlerinin vesayetinde dağınık bir biçimde yaşamak ve tutarlı bir mücadele yürütemedikleri durumda kalmıştır.

1958 El Fetih isminin duyulduğu yıldır. 1964 yılında ise FKÖ kurulmuştur. Ancak bu ilk örgütlenme döneminde de Filistin Ulusal Kurtuluş mücadelesinde gerici Arap rejimlerinin hakimiyeti sürmüştür, sorun daha çok din, etnik bir görünüm altında ele alınmıştır. Böylelikle emperyalist Filistin sorunu [mülteciler sorunu] olduğunu uzun yıllar ileri sürebilmişlerdir. 1967 yılında El Fetih'in gösterdiği mücadele gücü, Filistinli'lerin kendi sorunlarına sahip çıkmalarının bir anlamda başlangıcı olmuştur. Çeşitli Arap ülkelerindeki anti-emperyalist yönelimlerin bu olguda payı da yadsınamaz.

1969 yılında Ararat'ın FKÖ başkanlığına getirilmesi ve El Fetih'in örgüt içinde etkin duruma geçişi FKÖ'nün yönelimini ve Filistin sorununa yaklaşımını köklü bir biçimde değiştirmiştir. Kuşkusuz, FKÖ homojen olmayan bir yapıya sahiptir. İçerisinde çeşitli sosyal kökenlerden ve ulusalcaardan, komünistlere kadar uzanan görüşlerden akımları barındırır. Ancak mücadele içerisinde deneyimler, tüm yurtsuzlar akımları ulusal kurtuluş amacıyla toplamış, en büyük düşmanın emperyalizm olduğu görüşü, güven, milliyetçi, anti-komünist duygular Filistin Kurtuluş Hareketi'nden dışarı atılmıştır. Böylelikle örgütlenme düzeyi ve mücadele gücü yükselen FKÖ, ırkçı ve dinci görüşlerden uzak, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinde Filistin Halkının tek meşru temsilcisi durumuna gelmiş, uluslararası planda kendisini kabul ettirmiş, saygınlık ve etkinliği kavuşmuştur.

FKÖ, mücadeleden kazandığı boyutları göz önüne alarak, 1974 Haziran ayında yeni bir program kabul etmiştir. Bu program, Filistin kurtuluş mücadelesinin amacı olarak, tüm Filistin'in kurtarılmasını, Arap ve Yahudi tüm Filistinlilerin kardeşçe ve eşit haklarla bir arada yaşayacakları bir yurda kavuşmasını öngörmektedir. Bu amaca giden yolda, kurtarılmış topraklarda bir Filistin devletinin kurulabileceği de Programda yer almaktadır. İşte emperyalizm ve işbirlikçilerini hareket geçmeye iten temel neden mücadeleden bu yönelimi ve kazandığı başarılarıdır.

Bu mücadele mutlaka başarıya ulaşacaktır. Çünkü Filistin halkı bir halk ve ulus olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Filistinliler, 1948 yılında yurtlarından zorla kovulduklarında, bölgenin ve dünyanın çeşitli yörelerine dağınık durumda kalmışlardır. Ancak birliklerini sürdürdükleri gibi; mücadele içinde örgütlenmişlerdir. 1948'de İsrail'de 69 bin Filistinli Arap kalmıştı. 268 bin Filistinli, Ürdün tarafından işgal edilen Cisjordania 264.000'i Mısır yönetiminde bırakılan Gaza'da yaşamaktaydı. 523.000 Filistinli ise Ürdün'e, 170.000'i Lübnan'a, 153.000'i Suriye'ye, 41.000'i Avrupa'ya göç etme durumunda kalmıştı. 1967 Savaşı ve doğal demografik gelişme Filistin Arap Halkının nüfusunu bugün 3.390.000'e çıkarmıştır. Yurtlarından kopmaya zorlanan Filistinli sayısı 1.765.000 kadardır. Bunların 1.106.000'i yani % 58'i halen mülteci kamplarında yaşamaktadır.

Bu milyonlarca Filistinli bir yandan kendilerini yurtlarından koparan, baskı altında 2. sınıf yurttaş olarak yaşatanlara karşı mücadelesini örgütlü bir biçimde geliştirirken, bir ulus olarak varlığını sürdürmeye de başarmaktadır. Bugün Filistin Arap Halkı tüm Arap Halkları içinde okur-yazar oranı en yüksek halk durumuna gelmiştir. Kendi teknik elemanlarını, mühendislerini yetiştirmiştir. 1971 yılında İsrail'de yüksek öğrenimde 39.381 öğrenci varken, bu sayı Filistin Arap Halkı arasında 46 bini aşkındır. Hepsinden önemlisi Filistin işçi sınıfı gelişmekte, yarının güvencesi olarak bilinç ve örgüt düzeyini pekiştirmektedir. Nüfusun yarıya yakınının 18 yaştan küçük oluşu, daha güçlü, daha bilinçli bir Filistin halkının müjdecisidir.

Filistin Arap Halkının bu varlığına rağmen yurtsuz bırakılması, en büyük insanlık suçudur. Filistin halkının mücadelesini desteklemek, dünyadaki tüm demokratların ve yurtsuzların temel bir insanlık görevi olmalıdır. Filistin Arap Halkının dağınık olması belki mücadeleyi güçleştirmektedir. Ancak Filistin Arap halkının, yaşadığı yerlerin halklarının bilinçlenmesinde olumlu etkileri olduğu da başka bir gerçektir. İşte gerici Arap rejimlerini Filistin Halkına karşı çıkaran, temel zaman zaman Kara Eylül'de olduğu gibi kavlama götürülen neden bu olguda yatmaktadır. Ne var ki, Filistin Halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini hiçbir güç engelleyemeyecek, bu mücadelede dünyanın tüm barışçı, demokrat, ilerici yurtsuzlarını yanında bulacaktır.

ÖYKÜDE DİRENEN ÖZYALÇINER

"Gözleri Bağlı Adam" Adnan Özyalçın'ın hikayeleri, Milliyet Yayınları, 121 sayfa, 25 lira

Adnan Özyalçın'ın beşinci öykü kitabı bu. İlk hikayelerini 1953 yılında yayınlayan yazar ilk kitabını 1960 yılında "Panayır" adıyla yayınladı. İkinci kitabı "Sur", üçüncüsü "Yağma" ve dördüncüsü "Yıkım Günleri". Bunlardan Sur, 1964 yılı Sait Faik armağanını, Yağma ise, 1972 Türk Dil Kurumu ödülünü kazandı.

Yazarın yeni kitabında altı öyküye yer verilmiş. Bunlar sırasıyla, Tutsaklar, Baskın, Buluşma, İkinci Arka, Dükkan ve Gözleri Bağlı Adam.

Baskın ve Buluşma adlı öyküler 12 Mart dönemiyle ilgili. Özellikle 1975 seçimlerinden sonraki dönemle ilgili abartmalı komik kahramanlıkların anlatıldığı kitapların çok dışında farklı bir bakış açısı getiriyor yazar bu öykülerde. Muhtemelen vatandaşın çağırısına kapılmamış, insanlığını unutmamış bir kapıcı ailesinin apartmanlarındaki bir baskın karşısındaki duygularının sergilendiği "Baskın" öyküsü, kitaptaki diğer bütün öykülerde olduğu gibi akıcı bir dil ve sağlam bir kurgu üzerine oturuyor. Bizce öykünün tek aksayan yanı, son bölümde baskın karşısında duyulan kinin, Topkapı ilerisinde bir tarlada "bağır-tılı bir ağlamaya" dönmesi. Öykünün bir yerinde kentten kaçan küçük kapıcı çocuğunun köyden geri dönmek istememesi gibi daha gerçekçi bir sona bağlanması herhalde konuyu daha tutarlı bir yere bağlardı.

Benzeri iki hata Buluşma adlı öykü için de söz konusu. Fabrikada bir provokasyon bildirisi ile yapılan tutuklama ile hapse giren işçinin eşinin kapalı cezaevi arabasında kocasını görebilmek için buluşma yerine gidışı ve arayışları çok iyi sergilenmiş öyküde. Ancak, buluşma çağırısının gece yarısı evin avlusuna atılışındaki gerçekçilik ve yine sonda bir sırtı yorganlı köylüye Sirke-

Yiğit GÜNEL

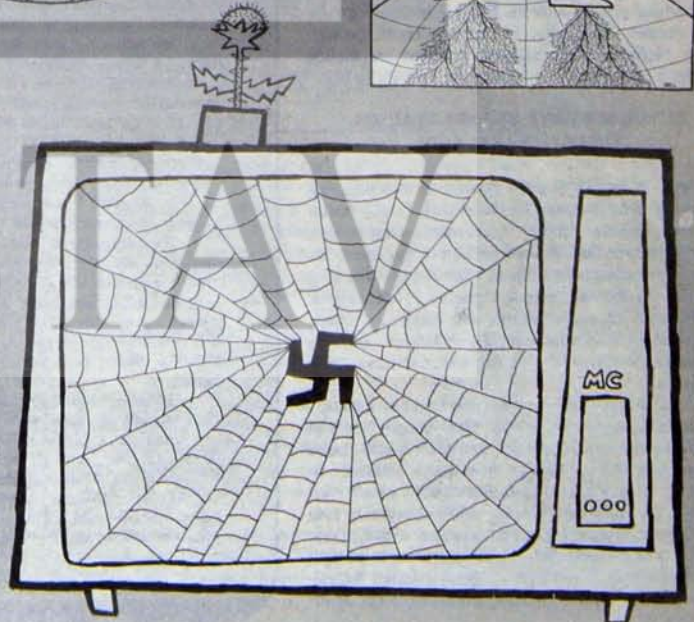
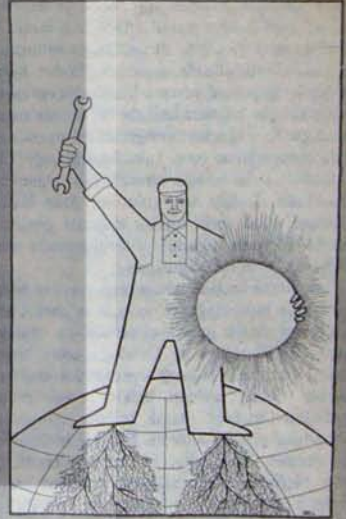
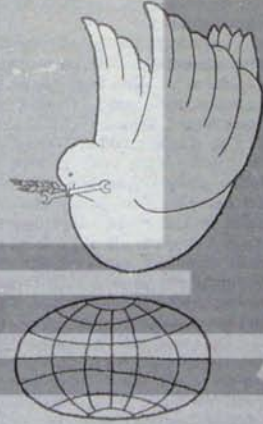
ci Gar'ında Almanya treninin gösterilmesi bizce yazarın ustalığına denk düşmeyen şemalar...

Tutsaklar ve Gözleri Bağlı Adam öyküleri Karamürsel Amerikan Üssü çevresindeki köylüler ve onların üsden etkilenişlerini yansıtıyor. Çok iyi gözlemlenmiş bir alanın anlatıldığı bu öykülerde iyi detaylar yakalanmış. Ancak, Tutsaklar öyküsünde yine bir şematizm düşülmüş ve üs hiçbir bitkinin yetişmediği, gelinciklerin bile "renkleri bozuk geçkin" olduğu bir yer olarak sunulmuş. Bitki yetişmemesi, üsde kullanılan bir kimyasal maddenin etkisi gibi geçerli bir sebebe dayandırılmadığı için, boşlukta kalıyor ve şematik bir "kuru propaganda ögesi" olmaktan öteye gidemiyor. Oysa köylülerin "kıç yıkamakta" kullandıkları Amerikan konserve kutuları detayı gibi büyük ustalıklar aynı öyküye renk katıyor...

İkinci Arka ve Dükkan yazarın kurgularını çok sağlam yaptı, dili iyi kullandığı ve detaylarda daha dikkatli olduğu iki öykü.

Dükkan bana Yusuf Atılgan'ın bundan 20 yıl önce yayınladığı "Bodur Minarenden Öte" isimli "sağlam kurgulu" öykülerini anımsattı. Ancak, hemen söylemek isterim ki, Atılgan'ın bireyselliği, Özyalçın'ın bu öyküsünde olmadığı gibi hiçbir öyküsünde de yok. Bu nedenle Özyalçın'ın kendi ilk hikayelerinden de çok uzaklarda olduğunun altını çizmek gerekli. 1957'lerin salt "öykücü" olarak ismini duyurmaya başlamış yazarı, çok gerilerde artık. Önemli toplumsal kaygılar taşımakta yazar. "Rüzgarın önünde oradan oraya uçan dergi"nin anlatımı yerini çok daha önemli konulara bırakmış. Temellerini özellikle yazarın 1960'lı yılların ortalarında yayınladığı "grev bildirisi" öyküsünde gördüğümüz bu gelişim "öyküde direnen Özyalçın'ın" çok daha önemli öykülere götürülebilir. Bizce yapması gereken bazı şemalardan kaçıp, bazı ayrımların üzerinde biraz daha titiz eğilmesi...

ÜMİT 77

BİR ÖYKÜNÜN EKONOMİ-POLİTİĞİ

Yalçın KÜÇÜK

Aziz Nesin, 3 Aralık tarihli Vatan'daki öyküsüne şöyle başlıyor: "Meddah geleceğimize uyarak / Ad ada benzer, yer yere benzer, kişi kişiye benzer, kimi er dişiye benzer, şey şeye benzer, deyip/kimseler üstüne alınmasın diyerek / İşbu anlatacağımız olaydaki / yer ve kişi adlarını söylemeyeceğiz / Arif odur ki / leb demeden leblebiyi anlar / Hödük ise odur ki / Sen, bayram haftası desen, / O mangal tahtası anlar." Nefis bir türkçe, istin bir anlatım yeteneği ile gelişen öyküyü şöyle bitiriyor: "İşveren, artı üretim olunca ne yapacağını dersini almıştı bu olaydan. Ya sendika? O ders almamış, ama utku kazanmış. Arif odur ki / leb demeden leblebiyi anlar / Hödük ise odur ki / sen, bayram haftası, desen / O, mangal tahtası, anlar / Biz söyleriz / Gerisi, sizin izanınıza kalmıştır / sayın bayanlar, baylar!"

AKÜMÜLASYON AKÜMÜLASYON

Aziz Nesin'in "Büyük Grev" adlı öyküsü, bir öykü olmaktan çok öte. Bir gazete sayfasına sığdırılmış bir büyük ekonomi politik dersi. Zaten sanatın ve istin sanatçının gücü burada. Kitaplar, ciltler ve dergi sayfalarına zor sığdırılacak bir ekonomi politik, bir gazete sayfasının boyutları içinde anlatılabilmesinde. Eksiksiz olarak anlatılabilmesinde. Bunun da ötesinde. Sahte ekonomi kitaplarıyla kafaları bozulmamış olanların, ekonomi politik anlamak için "kitap kurdu" olmak gerektiği kompleksine düşmeyenlerin kolaylıkla ve beğeni ile okuyup anlayabilecekleri bir öykü olmasında.

"Büyük Grev" öyküsünde bir "yurtsever" iş adamı anlatılıyor. "İşte bu çok, çoktan da çok zengin yurtseverin, ülkenin bir yanında fabrikaları vardı. Fabrikalarının ürettiği malları dağıtan dağıtım kurumları vardı. Dağıtımçıların dağıttığı malları satan satıcı firmalar vardı. Bankaları, şirketleri, holdingleri, firmaları, anonimleri, kolektifleri, komanditleri, daha da bilmem neleri, neleri vardı". Bu çok büyük iş adamının her tel-

den çalan bir beyin takımı vardı: "İşçilerin nasıl daha çok çalışacaklarını araştırmak için özel uzmanlar çalıştırdı. Sosyologlar, psikologlar, işletmeciler, işletme iktisatçıları, işletme mühendisleri, ekonomi mühendisleri, pazarlamacılar, pazarcılar, tezgahlamacılar, daha da neler neler..."

Her büyük iş adamının bir tek "allahı" var. Sürekli akümülyasyon. Sürekli birikim. Sürekli zengin olmak. Bu, iş adamının kişisel tercihi değil. Bu iş dünyasının kutsal emri. Çünkü, bir kez büyük iş adamı olunca, artık durmak mümkün değil. Durmak ölümlük, demek. Ölmek için büyüme gerek. Aziz Nesin, ekonomi politikün bu temel yasasını şöyle anlatıyor. "Bu böylece yıllar yılı sürdü. Ama gel gör ki... Nasıl rakı denen meret, içilince, şişe içinde durduğu gibi durmazsa içenin içinde, bu sanayi denilen ve ticaret denilen iş de, bikez işleyip gelişmeye başlayınca, durmaz öyle olduğu gibi yerinde. Çünkü durunca ölür. Çünkü, boyuna büyüyecek, şişecek ki yaşayabilsin."

AŞIRI ÜRETİM VE PAZAR SORUNU

Sürekli üretecek, sürekli büyüyecek. Fakat üretilenler ne olacak? Üretilenleri, elden çıkarmak gerek. Üretmek kâr için yapılıyor. Ama satış olmadan, üretilenler elden çıkarılmadan, ekonomi politikün deyimi ile, kârlar "realize" edilemiyor. Üretilen tüketim araçlarını satılmak için biraz ücretleri ve maaşları arttırmak zorunlu. Ama biraz. Ücretler ve maaşlar çok artırırsa, kâr kalmaz. Böylece üretiminin maksadı ortadan kalkar. Biraz ücretleri artıracaksınız, biraz taksitle borca bağlayacaksınız, biraz fiyatları fırlatacaksınız. Peki, bunları yapmakla fabrikatörlerin şişme hızı arasında bir uyum sağlanabilecek mi? Aşırı üretim ortaya çıkmayacak mı?

Söz Aziz Nesin'in: "O çok zengin iş adamının yüz üreten fabrikaları bin üretti. Bin üretenler yüzbin üretti. Sanmayın yetti. Yüzbinken üretim, milyon üretti. Halk da, tüketti ha tüketti. İşada-

mının fabrika malları arttı da arttı. Ama sanmayın yetti. Milyon üreten fabrikalar yüzmilyon üretti. İş adamının malları arttı da arttı. Ama halk? Halka yetti. Halk tükemedi, yetti. Halkın tüketimi, fabrikaların üretimine yetişemedi." Halkın tüketimi fabrikaların üretimine yetişemeyince ortaya sorunlar da çıktı. Çünkü stoklar birikti. Birikenleri başka ülkelerin halklarına satmak düşünülebilirdi. Çok zengin iş adamının beyin takımı da böyle düşündü. Ama acı gerçek ortada idi: "Dış pazarlara çoktan kapılmıştı. Yeni ilişkiler kurmak için, hükümet de çok beceriksizdi. Biz bu hükümeti bunun için mi hükümet yaptık? Gösteririz biz onlara... Evet, görecekler.. Hele bir görsünler..."

ZİBİDİ YAZAR VE YAMAN SENDİKACILAR

Kapitalizmin bunalımı işliyor, stoklar birikiyor. Hükümet, çaresiz. Yeni hükümet formülleri aranabilir. Ama zaman alacak. İş adamı bekleyemez. İş adamına acil çare gerek. Üstelik iş adamı tek değil. İş adamları içiçe. Birbiri ile kenetlenmiş. Bu kenetlenmeyi de Aziz Nesin şöyle anlatıyor: "O çok uygar ülkenin işadamları, bu işadamların batmasını istemezlerdi. Çünkü alacakları vardı, ortaklıkları vardı, komisyonları vardı, verdikleri krediler vardı, yani bağları vardı. "Böylesine birbirine bağlı işadamlarının çaresiz kalması düşünülemezdi. Böylesine iş adamlarının bağlarının yanında yakınları vardı. İşadamlarının yakınları çare oldular. Çare oldular. "Büyük Grev" başladı.

Aziz Nesin "bir zibidi yazar çıkmıştı ortaya" diyor. Devam ediyor. "Aman etmeye, eylemeyin... Bu sıra sırası değildir, tam işverenin dışlarının söküleceği sıra, siz greve giderek onun ekmeğine yağ sürüyorsunuz, aman haa, oyna geliyorsunuz, hem de kendi oyununuza... Grev işinin tek silahıdır ama, kendisini öldürmeye değil..." diyor, zibidi yazar. Aziz Nesin, yine, devam ediyor.

"İyi ki yaman sendikacılar ağzının payını verip susturdular. Gidi hayın, gidi işçi düşmanı, gidi grev kırıcısı seni!"

GEBE OLANLAR VE "BÜYÜK GREV"

"Büyük Grev" büyük destek gördü. Öyküde desteğinin bir bölümü şöyle yazılıyor. "Büyük iş adamının buyruğuyla her fabrikadaki işveren temsilcileri, sözde greve gidilmemesi için çalışıyorlar, ama öte yandan yine büyük iş adamının dolaylı etkisiyle, gazeteler, filmler, radyolar, televizyonlar, işçileri haklı buluyor ve grevi destekliyor." İşçiler, hareketini duydukları silahlarından birisi olan grev silahına sarılıyorlar. Ekonomik haklarını almak için. Grevin bir okul olduğunu bildikleri için. Bunu sezdikleri için.

İşçiler heyecanlı. İşçiler coşkulu. İşçiler hem coşkulu hem de biraz buruk. Son zamanlarda bu sendikaların işçileri biraz buruk olmaya başladılar. Biraz sezmeye başladılar. Bu yüzden bu grevde gebe kadınlar kocalarına destek oldular. Aziz Nesin, bu saf coşku ile deneyimlerinden kaynaklanan burukluğu anlatıyor: "İşçiler, kazan kaynatıyor, kendileri için yemek yapıyorlardı. Grev nöbetçisi işçilere, eşleri, çocuklarını ellerinden tutmuş yemek getiriyorlar, sevgi getiriyorlar, yürekleme yapıyorlardı. İşçi kocalarına gelen kadınların kimi gebe, kiminin kucağında ve elinde bebe, öyle geliyorlardı. Karıkoca işçi olanlar grev nöbetini birlikte tutuyorlardı. Hebe gebe, hem kucağında, hem elinde bebe bir kadın, grev nöbetçisi kocasına "Dayan adamım, diren adamım, arkanda ben varım!" diyordu."

"Büyük kentin varlıklı kadınları, özel arabalarına binip grev yapan fabrikaların önlerine gelmişler, bu çok görkemli grevi seyrediyorlardı ve o olağanüstü görkemli görünümünden pek çok duygulanıp ağlıyorlar, kimi ipek, kimi kağıt mendilyle gözlerini, burunlarını siliyorlardı." Büyük iş adamının kızı, gelini, damadıda grev yerlerine gittiler. Çok duygulandılar. Büyük iş adamı kızını, gelinini, damadını "insanlıklarından" ötürü kutladı. Büyük iş adamı, basınına da memnuniyetini belli etti. Daha çok ilan verdi. Bir süre için bunalımını hafifletti. Basınına radyosunu, televizyonunu ve "devrimcileri" pek sevdi.

"Büyük Grev" dolayısıyla birikmiş stoklar yüksek fiyatla satıldı. Stoklar tümden erimeye başladı. Ama hâlâ stok var. İş adamının beyin takımı greve devam niyetinde. Stoklardan tümden kurtulmak istiyorlar ama beyin takımı yalnızca ekonomi biliyor. Ekonomi politik bilmiyor. Büyük iş adamı ise hem ekonomi hem de politika biliyor. Beyin takımına şöyle diyor: "Stokların erimesini beklersek, sendika daha önce eriyip gidecek. Böyle bir sendikayı ben sonra nerede bulurum? Her artı üretim çoğaldığında bana gerekli bu sendika..." Büyük iş adamı, borçlu kalmak istemiyor. Kendi yardımına koşan sendikadan yardımını esirgemiyor. Büyük Grev'in sonu geliyor.

Aziz Nesin, dört beş cilde sığdırılacak bir ekonomi politik, bir gazete sayfasına yazıyor. Ustaca. Aziz Nesin'in bu öyküsünü, gazeteden kesip arkadaşlarına okutan aydınlar gördüm. Aziz Nesin'in bu öyküsü çok okunacak.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN, PARTİSİNİN SON SEÇİM KONUŞMASINI 10 ARALIK GÜNÜ YAPTI. BORAN, KONUŞMASINDA ÇEŞİTLİ SİYASAL SORUNLARA DEĞİNDİ. BORAN'IN BU KONUŞMASINI OKURLARIMIZA SUNUYORUZ!

İŞÇİLER VE EMEKÇİLER ERGEÇ KENDİ HÜKÜMETLERİNE KAVUŞACAKLARDIR!

İşçiler, Köylüler, Emekçiler, Tüm Yurtseverler!
"Yarın seçim günüdür. Yarın mutlaka sandık başına gideceğiz. yorgunluğu, bıkkınlığı; "bu iş böyle gelmiş böyle gider" türünden karamsarlığı, umutsuzluğu üzerimizden atıp, yarın sandık başına gideceğiz. Sandık başına gitmezsek, yoksulluktan, pahalılıktan, zulümden, ırkçı ve şoven baskılardan, terörden, emek ve umut sömürücülerinden şikayete hakkımız kalmaz. Yarın sandık başına gideceğiz ve neyi istemeyip neyi istediğimizi mutlaka göstereceğiz. Sandık başına gitmek yarınki en önemli ve tek görevimizdir."

NIÇİN SANDIK BAŞINA GİTMELİYİZ?

"Yarın vereceğimiz oylarla hükümet değişmeyecek. Ancak yarın sandık başına giderek nasıl bir hükümet istediğimizi göstereceğiz. Yarın sandık başına sermaye sınıfının, emperyalizme bağımlı Türkiye kapitalizminin, biz işçi, köylü ve emekçilere sundukları hükümet çeşitlerine "hayır" demek için gideceğiz. Sermaye sınıfının biz işçi, köylü ve emekçilere dayattığı hükümlere muhalefetimizi tescil etmek için sandık başına gideceğiz. Muhalefet olunmadan hükümet olunamayacağını bilerek oyumuzu kullanacağız. İşçiler ve emekçiler kendi hükümetlerine kavuşabilmek için önce kendi muhalefetlerini ortaya koymak zorundadırlar. İşçi ve emekçilerin örgütlü muhalefeti olmadan, kendi partileri aracılığıyla sürdürüp geliştirdikleri muhalefet olmadan mutlu günleri gerçekleştiren bir iktidar olamayacağını bilerek oylarımızı kullanacağız. Yarın sandık başına oylarımızı Türkiye İşçi Partisi için, işçi ve köylülerin eseri olan Çark Başak'a sahip çıkmak için kullanacağız."

KENDİ GÜCÜMÜZE GÜVENECEĞİZ

"İşçiler, Köylüler, Emekçiler,
"Politika, işçilerin ve emekçilerin ekme kavgasıdır. Emek kavgasıdır. Ekmek ve emek kavgası yalnızca

ca işyerinde, tarlada, fabrikada verilmez. Bu kavga asıl politik mücadele ile verilir. Kim "işçiler ve köylüler politika ile uğraşmıyor", kim "işçiler ve köylüler hükümet işlerinden, politikadan anlamaz", kim "politika pis iştir, işçiler ve emekçiler pis politikaya bulaşmasın" diyorsa, bilin ki, onlar sizi sömürmeyi, ezmeyi tek politika bilen düşmanlarımızdır. Politika bir çıkar kavgasıdır. Kendi çıkarlarını bilen işçiler, köylüler, emekçiler bu kavga içinde yerlerini alırlar. İşçiler, köylüler, emekçiler bu kavgada kendi partileri ile, Türkiye İşçi Partisi ile yerlerini almaktadırlar.

"İşçiler, köylüler, kendi gücünüze güveneceksiniz. Örgütlü gücünüze, Partinize güveneceksiniz. Dağlardan akan dereler, elektrik enerjisi yaratmaz. Ancak birleştirilirse, baraj halinde örgütlenirse elektrik enerjisine dönüşür. Tek tek dereler önemsizdir. Barajdan doğan elektrik enerjisi ise çok daha güçlüdür. İşte bu yüzden, biz Türkiye İşçi Partililer "örgütlü birlik güç yenilmez" diyoruz. Emperyalizme ve faşizme karşı birlik mücadeleyle örgütlemeye çalışıyoruz. İşçiler, köylüler, emekçiler kendi öz partilerine, Türkiye İşçi Partisi'ne sahip çıktıkça, onun saflarında toplandıkça örgütlü, birlik mücadele daha da güçlenecek, genişleyecektir.

"Sermaye sınıf ve partileri bunu biliyorlar. Bildiklerinden ötürü de sizlerin kendi öz Partiniz Türkiye İşçi Partisi etrafında örgütlenmenizi önlemek, partinizin gücünü kırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Yarın sandık başına gidecek ve oylarınızı kendi Partinize olan Türkiye İşçi Partisi'ne vererek gücünüzü göstereceksiniz. Çark Başak'a sahip çıkarak kendi başınıza dimdik varolduğunuzu ispatlayacaksınız."

TARİHİN AKIŞI DURDURULAMAZ

"Seçimler şimdiye kadar sermaye sınıfından kimlerin işçi ve emekçi kitleleri yöneteceğini belirlemeye yaradı. Artık oylarımızı bunu değiştirecek, tersine çevireceksiniz. Oylarınızı kendi öz Partinize vererek, seçimleri, işçi ve emekçi kitleleri giderek, Türkiye'yi yönetir, belediye meclislerini çekip çevirir, il genel meclislerinde söz ve karar sahibi olur duruma getirebilmek için kullanacaksınız.

"İşçiler ve emekçilerin bu seçimlerle kendi hükümetlerini kuramayacaklarını biliyoruz. Ancak işçiler ve emekçiler er geç kendi hükümetlerine kavuşacaklardır. Buna, nehirlerin geriye döndürülemediğine, tarihin akışının durdurulamayacağına, güneşin karartılmayacağına inandığımız kadar inanıyoruz. Yarın sandık başında oylarımızı bu inanca kullanacağız.

"Oylarımızı herseyden önce sermaye sınıfına, sermaye partilerine hesap soracağız. Milliyetçi Cephe'ye "hayır" diyeceğiz. Oylarımızla, herseyden önce, işçi ve emekçilere kader olarak sunulan pahalılığa, faşist termanışa, ırkçı-şoven baskı ve teröre tepkimizi göstereceğiz. Kendi kaderimizi kendimizin yapacağına inandığımızı göstereceğiz. Yarın oylarımızla, bizim olan Çark Başak'ı istediğimizi göstereceğiz."

UZLAŞMACILIĞIN HESABINI SORMALİYİZ

"İşçiler, Emekçiler,
"Oylarımızla Cumhuriyet Halk Partisi'nden de hesap soracağız. Halk Partisinden uyumsuzluğun, büyük sermaye ile uzlaşmacılığın, işçi ve emekçilerin kapıp meydanı Milliyetçi Cephe'ye kaptırmanın hesabını soracağız. Halk Partisine hükümet oimadan önce gerçek muhalefet olması gerektiğini öğreteceğiz. "Ehveni şer"e razı olmadığımızı belirteceğiz. İşçi ve

emekçiler olarak, kendi Partimizle yönetime gelmeye hazırlandığımızı göstereceğiz.

"Yarın belediye ve il genel meclisi için sandık başına gideceğiz. Halk Partisi yerel seçimleri hükümet seçimi olarak gösterdi. Ama hükümet değişikliği nasıl olacak, CHP nasıl iktidara gelecek, onu açıklamadı. Halk Partisi, elinde bulunduğu belediyelerin hesabını vermeme için, veremediği için böyle yaptı. Milliyetçi Cephe hükümetinin para vermemesi Halk Partisi belediyelerinin başarısızlığının sebeplerinden sadece biridir. Belediyelerin parasızlığı bir bahanedir. Bugünkü yasalarla bile belediyelerin gelirlerini artırmak mümkündür. Belediye meclislerinin elinde azımsanmayacak yetkiler vardır. Bu yetkiler kullanılmamıştır.

"Belediye meclisleri sömürüye dayanan çıkarların, menfaat şebekelerinin araçları durumundadır. Belediye meclisleri holdinglerin, büyük sermayenin uzantılarıyla, büyük eğlence yerleri ve lokantaların sahipleriyle, büyük müteahhit ve emlak tüccarlarıyla doludur. Çeşitli burjuva partilerinin ilsterlerinden seçilip gelen bu kişiler aynı zamanda partilerinin il ve ilçe yöneticileri, ileri gelenleri durumundadır. Bu, AP, MSP, MHP için olduğu kadar, CHP için de doğrudur. Halktan yana bazı girişimlerde bulunan CHP'li belediye başkanları, kağıtlarında bu tür belediye meclislerini ve kendi partilerini bulmuşlardır. Halk Partisi ön seçimlerde bu belediye başkanlarını tasfiye ederek, yeniden aday yapıyarak, çıkar şebekelerinin yerel yönetimleri elinden tutmalarını tercih ettiğini bir kez daha belli etmiştir."

KURTULUŞ, ÇARK-BAŞAK TADİR

"İl ve belediye meclislerine giren Türkiye İşçi Partililer sizin gözünüz kulağınız olacaktır. Çoğunluk olmadan ne yapabilirler demeyin. Sermaye sınıfının ve partilerinin en büyük korkusu sizin gücünüzdür. Döndürdükleri dolapları, yaptıkları yolsuzlukların, toplamadıkları vergilerin ve yaptıkları sizler tarafından bilinmesini istemezler. Yarın vereceğiniz oylarla meclislere sokacağınız Türkiye İşçi Partililer size bu bilgiler vereceklerdir. Tüm yolsuzluklara karşı mücadele edeceklerdir.

"İşçiler, Köylüler, Emekçiler, Kardeşlerim,
"Yarın sandık başına gideceğiz. Demirel ve Milliyetçi Cephe'nin ne dış ne iç politikasını onaylamadığımızı göstermek için, emperyalizme ve büyük sermayenin çıkarlarına teslimiyeti reddettiğimiz için, işsizlik, pahalılık, geçim sıkıntısı, can güvensizliği, baskı ve şiddet bizim değişmez kaderimiz olmadığı için, Demirel'e ve Milliyetçi Cephe partilerine oy vermeyeceğiz.

"Yarın sandık başına gideceğiz. ırkçı-şoven baskı ve zulme hayır dediğimizi göstereceğiz. Ezenlerin bir sınıf, ezilenlerin de başka bir sınıf olduğunu bilerek ve oylarımızı Çark Başak'ta birleştirerek, ırkçı-şoven baskılara karşı verdiğimiz mücadeleyi yerel yönetimler aracılığıyla da sürdüreceğiz.

"Yarın sandık başına gideceğiz. Oylarımızı kendilerine tutsak sayanlara, "hükümet olacağız" diyerek oylarımızı kapıp faşist Hareket Partisi veya Adalet Partisi ile ortaklık kurma hayallerine kapılanlara, işçi ve emekçilerden oy aldıkça sağa, büyük sermayeye kaymayı bir politika sayanlara, "biz varız" diyeceğiz. Demokrasinin ancak işçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesiyle korunup geliştirileceğini bilerek oylarımızı Çark Başak için kullanacağız.

"Kurtuluş işçi, köylü ve emekçilerin örgütlü birlik gücündedir.

"Kurtuluş Çark Başak'tadır."